

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

EFEKTIVNOST VÝROBNÍCH FAKTORŮ
V PODNIKU

Autor: Jana Hauzerová

Vedoucí práce: Ing. Martina Novotná, Ph.D.

2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana HAUZEROVÁ**
Osobní číslo: **E10071**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Efektivnost výrobních faktorů v podniku**
Zadávací katedra: **Katedra ekonomiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Klasifikovat výrobní faktory z pohledu podnikohospodářského. Posoudit možnosti hodnocení efektivnosti výrobních faktorů v zemědělském podniku s ohledem na specifika odvětví. Analyzovat vliv dotací na efektivnosti výrobních faktorů, respektive dopadu změny ve využití výrobních faktorů na hospodářské výsledky vybraného zemědělského podniku.

Osnova:

Teoretická část

1. Výrobní faktory z pohledu podnikohospodářského a jejich klasifikace
2. Vazby mezi výrobními faktory
3. Hodnocení efektivnosti využití výrobních faktorů v podniku
4. Dotace v zemědělském podniku a jejich vliv na efektivnost výrobních faktorů

Praktická část

5. Charakteristika zvoleného podniku z hlediska vývoje výrobních faktorů a s ohledem na specifika zemědělství
6. Aplikace vybraných metod hodnocení efektivnosti výrobních faktorů
7. Posouzení dopadu změny ve využití výrobních faktorů na hospodářské výsledky podniku

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

SYNEK, M.: Manažerská ekonomika. 5. aktualit. a rozš. vyd. vyd. Praha: Grada publishing a.s., 2011

WÖHE, G.; KISLINGEROVÁ, E.: Úvod do podnikového hospodaření. 2. přeprac. vyd. vyd. Praha, C. H. Beck, 2007

SYNEK, M.; KUBÁLKOVÁ, M.: Manažerské výpočty. Praha, VŠE, 2001

STŘELEČEK, F.; LOSOSOVÁ, J.; ZDENĚK, R., et al.: Vliv dotací na ekonomickou situaci českých zemědělských podniků: vědecká monografie. 1. vyd. vyd. Č. Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Ekonomická fakulta, 2009

KISLINGEROVÁ, E.: Manažerské finance. 1. vyd. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004

GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J.: Finanční analýza a plánování podniku.

Vyd. I. vyd. Praha: Ekopress, 2009

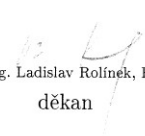
Periodika: Ekonom

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Novotná, Ph.D.**

Katedra ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: **12. února 2012**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2013**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 12. března 2012

Prohlášení:

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 30. 4. 2013

.....
Jana Hauzerová

Poděkování:

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce, paní Ing. Martině Novotné, Ph.D., za odborné rady, připomínky a celkovou podporu při zpracovávání této práce.

Děkuji i vedení společnosti Agrospol Mladá Vožice, a.s. za ochotu a čas, který mi věnovalo, a za poskytnutí veškerých materiálů a podkladů sloužících k vyhotovení této práce.

Obsah

1	ÚVOD	4
1.1	Výroba	4
1.1.1	Typy výroby	5
2	LITERÁRNÍ REŠERŠE	6
2.1	Výrobní faktory z pohledu podnikohospodářského a jejich klasifikace	6
2.1.1	Výrobní faktory dle podnikohospodářské teorie	7
2.1.1.1	Řídící práce	7
2.1.1.2	Výkonná práce	7
2.1.1.3	Dlouhodobý majetek	7
2.1.1.4	Materiál	9
2.1.2	Výrobní faktory dle národohospodářské teorie	9
2.1.2.1	Půda	9
2.1.2.2	Kapitál	9
2.1.2.3	Práce	10
2.1.3	Kombinace výrobních faktorů	11
2.1.4	Spotřeba výrobních faktorů	11
2.2	Vazby mezi výrobními faktory	11
2.2.1	Vybavenost práce kapitálem	12
2.2.2	Kapitálový koeficient	12
2.2.3	Koeficient práce	12
2.2.4	Pracovní intenzita	12
2.3	Hodnocení efektivnosti využití výrobních faktorů	13
	v podniku	13
2.3.1	Efektivita	13
2.3.1.1	Efektivnost výrobních faktorů	14
2.3.1.2	Měření efektivnosti výrobních faktorů v podniku	15

2.3.1.3	Produktivita práce	15
2.3.1.4	Produktivita kapitálu	17
2.3.1.5	Celková produktivita	18
2.4	Poměrové ukazatele finanční analýzy	18
2.4.1.1	Ukazatele rentability	18
2.4.1.2	Ukazatele likvidity	20
2.4.1.3	Ukazatele aktivity	22
2.4.1.4	Ukazatele zadluženosti	23
2.4.1.5	Ukazatele tržní hodnoty	24
2.5	Dotace v zemědělském podniku a jejich vliv na efektivnost výrobních faktorů	24
2.5.1	Společná zemědělská politika	25
2.5.2	Vývoj podpor agrokompexu v ČR	25
2.5.2.1	Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013	26
2.5.3	Předpokládané trendy vývoje agrární politiky v příštím období	27
3	METODIKA A CÍLE PRÁCE	30
4	PRAKTICKÁ ČÁST	34
4.1	Charakteristika zvoleného podniku z hlediska vývoje výrobních faktorů a s ohledem na specifika zemědělství	34
4.1.1	Údaje z obchodního rejstříku	34
4.1.2	Charakteristika vývoje zemědělského podniku	36
4.1.3	Charakteristika výrobního faktoru práce	36
4.1.4	Stav majetku	38
4.1.5	Vývoj přijatých dotací	39
4.2	Aplikace vybraných metod hodnocení efektivnosti výrobních faktorů	41
4.2.1	Efektivnost výrobních faktorů	41
4.2.1.1	Produktivita práce	41
4.2.1.2	Produktivita kapitálu	45

4.2.1.3	Vazby mezi výrobními faktory	46
4.2.2	Poměrové ukazatele finanční analýzy	48
4.2.2.1	Ukazatele rentability	49
4.2.2.2	Ukazatele zadluženosti	52
4.2.2.3	Ukazatele likvidity	53
4.3	Posouzení dopadu změny ve využití výrobních faktorů na hospodářské výsledky podniku	53
5	ZÁVĚR	56
6	POUŽITÁ LITERATURA	59
7	SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ a GRAFŮ	60
8	SEZNAM PŘÍLOH	63

1 ÚVOD

Cílem této bakalářské práce je klasifikovat výrobní faktory z pohledu podnikohospodářského, posoudit možnosti hodnocení efektivnosti výrobních faktorů v zemědělském podniku s ohledem na specifika odvětví a analyzovat vliv dotací na efektivnost výrobních faktorů, respektive dopadu změny ve využití výrobních faktorů na hospodářské výsledky vybraného zemědělského podniku.

Zemědělství je velice specifická oblast podnikání, která má své zvláštnosti, které se v jiných oblastech podnikání tak významně nevyskytují, např. vliv klimatických a přírodních podmínek, nerovnoměrnost mezi příjmy a výdaji během roku, velká závislost na dotační politice.

Zemědělství prošlo za posledních 20 let mnoha změnami, muselo se vypořádat s restitucemi, od roku 2004 se vstupem do Evropské unie změnilo mnoho legislativních podmínek, rozšířila se tak i možnost získávání dotací.

První část této práce je teoretická a věnuje se výrobním faktorům z pohledu podnikohospodářského, vazbami mezi jednotlivými faktory a hodnotí efektivnost jednotlivých faktorů. Dále se zabývá problematikou dotační politiky se specifiky pro zemědělství a jejich vlivem na celkovou efektivnost podniku.

Praktická část se nejprve věnuje charakteristice vybraného podniku s ohledem na vývoj výrobních faktorů. V další části aplikuji vybrané metody na zhodnocení efektivnosti výrobních faktorů, v poslední části posoudím výsledky a dopady na vybranou společnost.

1.1 Výroba

Pod pojmem výroba v nejširším pojetí chápeme jako spojení výrobních faktorů za účelem získání požadovaných výkonů (výrobky a služby). Do výroby chápané tímto pojetím patří tyto činnosti: pořízení výrobních faktorů, doprava, skladování, zhotovení výrobků a poskytování služeb, odbyt, správa a následná kontrola. Výroba v užším pojetí neobsahuje odbyt a financování. V nejužším pojetí se pod pojmem výroba rozumí jen zhotovení hotových výrobků, popř. poskytování služeb. Výroba ovlivňuje efektivnost podniku a konkurenční schopnost výrobků. Každý výrobce řeší 3 základní otázky: Co vyrobit? Jak to vyrobit? Komu prodat?

Výrobní proces probíhá v několika etapách: předvýrobní etapa, výrobní a odbytová etapa. Proces, ve kterém vzniká výrobek, se nazývá výrobní postup, ten je složen z jednotlivých operací.

Samotnou výrobu členíme na hlavní výrobu, vedlejší výrobu, doplňkovou výrobu a přidruženou výrobu. V podniku probíhají výrobní procesy, kromě základního výrobního procesu to jsou pomocné procesy a obslužné procesy.

1.1.1 Typy výroby

- **Kusová výroba** – vyrábí se pouze jeden výrobek, pokud se jich vyrábí více, jsou úplně odlišné. Klade vysoké nároky na pracovní sílu, výrobní zařízení se dají přestavit. Může se jednat o výrobu na staveništi, výrobu na zakázku a výrobu podle projektu.
- **Sériová výroba**- vyrábí se na sklad, vyrábí, aniž by měla zákazníka a zákazník si pak vybírá ze skladu. U sériové výroby lze provádět montáž na zakázku (např. automobil).
- **Hromadná výroba (masová výroba)** – vyrábí se jeden druh výrobku, výroba je mechanizována a automatizována, používají se speciální stroje, lidská práce hraje pouze malou roli, vysoké fixní náklady, výroba bývá nepřetržitá, aby byla využita pracovní kapacita. Při výrobě pásové není třeba zásah lidské práce, ale jednotlivé úkony musí být přesně synchronizovány. (Synek, 2011)

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Výrobní faktory z pohledu podnikohospodářského a jejich klasifikace

Národohospodářský systém výrobních faktorů je vhodný pro zkoumání, popis a rozdělení národního důchodu, jehož složkami jsou úhrn mezd, pozemkových rent, úroků a zisk dosažený za sledované období.

Toto členění nepostačuje pro podnikohospodářské hodnocení. Výrobní faktory pozemky a půda jsou v podnikohospodářském měřítku součástí hmotného dlouhodobého majetku. Materiál je v podnikohospodářském pohledu samostatným výrobním faktorem. Podnikohospodářské členění nám dává možnost zkoumat jednotlivé nákladové druhy, např. mzdy, spotřebu materiálu atd.. (Novotná, Volek, 2008)

K hospodářské činnosti, kde hlavní formou je výroba v nejširším pojetí, je nutné použít výrobní faktor. Podnikohospodářská praxe vychází z ekonomických teorií, které dále modifikuje. (Vochozka, 2012)

Výrobní faktory jsou nezbytnou součástí výroby, existují tři obecné výrobní faktory: půda, práce a kapitál, které jsou rozděleny podle národohospodářského a podnikohospodářského hlediska v tabulce č.1. Specifickými výrobními faktory jsou specializované pracovní profese, vybrané pozemky a kapitálové statky. Výrobci si najímají výrobní faktory od vlastníků výrobních faktorů. Ceny za výrobní faktory jsou pro výrobce náklady. (Holman, 2011)

Tabulka 1 : Rozdíl mezi národohospodářským pohledem na výrobní faktory a pohledem podnikohospodářským

Národohospodářský pohled	Podnikohospodářský pohled	
práce	řídící práce (znalosti, informace)	
	výkonná práce	
půda	půda (pozemky)	hmotný dlouhodobý majetek (provozní prostředky)
kapitál	budovy, stroje a výrobní zařízení, nástroje, dopravní prostředky, výpočetní technika aj.	
	materiál (pracovní prostředky)	

Zdroj: Synek, M. Kislingerová, E. Podniková ekonomika (2010)

2.1.1 Výrobní faktory dle podnikohospodářské teorie

2.1.1.1 Řídící práce

Má na starosti zajistit optimální kombinaci výrobních faktorů, aby byly využívány hospodárně a účelně. Management má na starost plánování, vytváření organizace, přidělování úkolů, rozhodování, koordinování a provádění kontroly (controlling, vnitřní audit).

2.1.1.2 Výkonná práce

Výkonná práce je lidská energie využívaná při výrobě statků, která je závislá na tělesné kondici, nadání, věku, zdravotním stavu, vzdělání, praxi. Odměnou za práci je mzda. Mzdové náklady jsou tvořeny hrubou mzdou, vedlejšími mzdovými náklady. Účinnost práce na jednoho zaměstnance je tzv. produktivita práce.

2.1.1.3 Dlouhodobý majetek

Z účetního hlediska rozdělujeme dlouhodobý majetek na tři skupiny – dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek.

Dlouhodobý hmotný majetek

Věcné prostředky zahrnované do výrobního cyklu, které se nespotřebovávají, ale opotřebovávají. U tohoto majetku je důležité určit technickou životnost (způsobilost plnit výrobní účel) a ekonomickou životnost (vyrábět statky hospodárně). Snižování hodnoty dlouhodobého hmotného majetku vyjadřují odpisy, které v podniku vstupují do nákladů. Důležitou charakteristikou výrobního dlouhodobého majetku je výrobní kapacita, ta nám říká potenciální schopnost výrobní jednotky produkovat statky a poskytovat služby. (Synek, 2010)

Dle zákona o účetnictví se za dlouhodobý hmotný majetek považují pozemky (bez ohledu na výši ocenění), stavby (bez ohledu na výši ceny a dobu použitelnosti), samostatné movité věci (s dobou použitelnosti delší jak jeden rok a cenou stanovenou od výše ocenění účetní jednotky při respektování povinností stanovených zákonem), pěstitelské celky trvalých porostů (ovocné stromy, ovocné keře, vinice a chmelnice), základní stádo a tažná zvířata (bez ohledu na ocenění skot, koně, prasata, ovce, kozy a husy nebo dle rozhodnutí účetní jednotky např. mufloni, daňci, jeleni a pštrosi), jiný dlouhodobý hmotný majetek (bez ohledu na ocenění – ložiska nevyhrazeného nerostu, umělecká díla a předměty kulturní hodnoty), nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a oceňovací rozdíl k nabytému majetku. Dlouhodobým hmotným majetkem se stávají pořizované věci uvedené do užívání, tj. dokončení věci a splnění technických funkcí. (Vyhláška č. 500/2002 Sb.)

Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek tvoří patenty, licence, autorská a vydavatelská práva, výsledky výzkumu a vývoje, software, goodwill a další různá oprávnění s dobou použitelnosti delší jak jeden rok a oceněním vyšším, než stanoví účetní jednotka. Pro účely odepisování je za dlouhodobý nehmotný majetek považován majetek s pořizovací cenou vyšší jak 60 000 Kč. (Vyhláška č. 500/2001 Sb.)

Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobý finanční majetek tvoří majetkové podíly v jiných podnicích, cenné papíry, které slouží v podniku jako dlouhodobá investice, dlouhodobé půjčky a úvěry. (Vyhláška č. 500/2002 Sb.)

2.1.1.4 Materiál

Suroviny, základní materiál, pomocný materiál, součástky, obaly, energie. Suroviny jsou neopracované přírodní látky, které z části nebo zcela přechází do výrobku. Základní materiál je základní část výrobku. Pomocné materiály napomáhají ke vzniku výrobku, ale nejsou jeho součástí. Materiál hraje velkou nákladovou složku na činnosti podniků, a proto se podniky snaží dosahovat nejlepších výsledků a nejnižšími náklady tj. být hospodární. (Synek, 2010)

Dle vyhlášky o účetnictví jsou za materiál považovány i věci movité s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na výši ocenění. (Vyhláška č. 500/2002 Sb.)

Cena za použitý materiál je vyjádřena hodnotou spotřebních nákladů.

2.1.2 Výrobní faktory dle národohospodářské teorie

2.1.2.1 Půda

Přírodní bohatství tvoří vnější podmínky života společnosti, jeho součástí jsou přírodní zdroje, které člověk odebírá a přetváří. Půda je primárním výrobním faktorem, jedná se o půdu používanou pro zemědělské účely, průmyslové účely a zdroje, které se nachází nad i pod půdou. Celkovou nabídku půdy nelze zvýšit. Produktivita půdy je závislá na efektivitě využití zdrojů a na technologickém pokroku při jejím využívání.

2.1.2.2 Kapitál

Slovo kapitál má dva významy. Ekonomové si pod pojmem kapitál představí peníze (pracovní kapitál). Ekonomie definuje kapitál jako dlouhodobý vstup k dlouhodobému používání (nemovitosti).

Z jiného pohledu můžeme dělit kapitál na přírodní kapitál, lidský kapitál, výrobní kapitál a sociální kapitál.

Kapitál se dělí na vlastní a cizí. Nabídka cizího kapitálu jsou úvěry, příjmy z emise a prodeje cenných papírů a jsou ovlivněny úrokovými měrami a disponibilním důchodem. Poptávka po kapitálu se dělí na dvě části – poptávka podniků na financování nových investic, poptávka domácností po penězích na nákupy.

Základním rysem kapitálu je, že v budoucnu přináší nějaký příjem, který je ovlivněn rizikem. Kapitál společně s prací nejvíce ovlivňuje výrobní činnost podniku. Jeho

produktivita roste, pokud se zvyšuje výrobní kapacita anebo dochází k technologickému pokroku.

2.1.2.3 Práce

Práce jsou fyzické a psychické schopnosti, které nabízejí lidé při výrobě statků či poskytování služeb. Množství práce je ovlivněno počtem lidí, kteří jsou schopni pracovat a jejich kvalitou.

Poptávka práce je závislá na množství práce, které si firma najímá na určité pozice ($P_L = P \cdot MP_L$). Nabídka práce je závislá na poměru ceny a množství práce. Pokud se zvyšuje mzdová sazba, nastává substituční efekt – lidé obětují volný čas za práci. Druhý efekt je důchodový – mzda se zvyšuje, lidé mají více peněz na volný čas a mohou méně pracovat.

Práce je primární výrobní faktor. Produktivita práce byla posuzována nejdříve ze všech výrobních faktorů. Možnosti zvyšování produktivity práce jsou zvyšování kvality lidské práce, technologický pokrok. (Novotná, Volek, 2008)

Základní cíle personální práce v hospodářské a sociální oblasti jsou:

- a) ekonomická oblast
 - optimální využití lidské práce v kombinaci s ostatními výrobními faktory
 - zlepšování struktury a kvality fungování lidských zdrojů
 - zvýšení kreativity a její zhodnocení pro rozvoj podniku
 - stanovení a následné udržení výše personálních nákladů ve firmě
 - realizace systému odměňování podle výkonu stimulačního rozvoje pracovníka
- b) utváření pracovního klimatu a sociální oblasti
 - naplnění osobních cílů pracovníků
 - napomáhat identifikaci pracovníků s cíly organizace
 - motivace pracovníků
 - vytvářet předpoklady pro spokojenost pracovníků s pracovním místem, prací a pracovním prostředím. (Kleibl J., 2001)

Cenou práce jsou mzdové náklady (mzdy a ostatní mzdové náklady).

2.1.3 Kombinace výrobních faktorů

Výrobní faktory je třeba účelně a hospodárně spojit, to má na starosti management. Výrobní faktory, které vstupují do výrobního procesu, musí být kvalitní a musí mít určité proporce. U některých výrobních procesů mohou chybět některé faktory a jinde mohou být potřeba všechny faktory. Kombinování výrobních faktorů začíná již při založení podniku, kdy si nejprve zjistíme poptávku a z ní odvodíme výrobní kapacitu. Výrobní kapacitu bychom měli využívat, jinak dochází ke ztrátě a zbytečným mzdovým nákladům. Důležitou součástí plánování při zakládání podniku je i lokalizace, která je ovlivněna pracovníky, dodavateli surovin, odběrateli, infrastrukturou.

Pokud při výrobě převažuje jeden výrobní faktor, můžeme rozlišit výrobu:

- investičně náročnou – vysoký podíl odpisů
- pracovní náročnou – vysoký podíl mzdových nákladů
- materiálově náročnou – vysoký podíl spotřeby materiálu

Toto rozdělení je důležité pro management, aby se mohly snižovat náklady a zvyšovat efektivnost.

2.1.4 Spotřeba výrobních faktorů

Výrobní faktory se spotřebovávají buď jednorázově, nebo postupně, jejich spotřebu vyjadřují náklady. Náklady jsou oceněná spotřeba výrobních faktorů. Skutečně vynaložená částka na výrobní faktory je základem pro výpočet daní ve finančním účetnictví. Náklady podle ekonomického pojetí obsahují také obětované náklady (ušlá mzda podnikatele, úroky z vlastního kapitálu atd.). Ekonomické náklady slouží k výpočtu ekonomického zisku. Od nákladů musíme rozlišovat peněžní výdaje, které jsou pouze úbytkem hotovosti, či peněz na účtu. Náklady v podniku třídíme podle účelu, druhu, podle činností aj. (Synek, 2010)

2.2 Vazby mezi výrobními faktory

Další základní vztahy, které lze zachytit v růstových modelech. Jsou to vztahy mezi kapitálem, pracovní silou a produktem.

2.2.1 Vybavenost práce kapitálem

Udává velikost kapitálu na jednoho pracovníka. (Holman, 2011)

Vybavenost práce kapitálem vyjadřuje, kolik kapitálu připadá na jednoho pracovníka. Intenzitu kapitálu zobrazuje tento vzorec:

$$\textit{kapitál/pracovní síla} \quad (1)$$

Kapitálová vybavenost roste, pokud dochází k růstu objemu kapitálu na jednoho pracovníka nebo pokud je větší tempo růstu kapitálu než pracovníků. Současným požadavkem je dlouhodobý růst vybavenosti práce kapitálem.

2.2.2 Kapitálový koeficient

Vyjadřuje množství kapitálu potřebné na vyprodukování jednotky produktu.

$$\textit{kapitál/produkt} \quad (2)$$

Rozšířením je koeficient akcelerace – říká, kolik je potřeba kapitálu k vytvoření dodatečné jednotky

$$a = \textit{změna kapitálu/změna produktu} \quad (3)$$

2.2.3 Koeficient práce

Vyjadřuje nezbytně nutné množství práce k vyprodukování jedné jednotky výsledného produktu. Z dlouhodobého hlediska chceme, aby podíl práce na produkt klesal.

$$\textit{práce/produkt} \quad (4)$$

2.2.4 Pracovní intenzita

Vyjadřuje objem práce spadající na jednotku kapitálu.

$$\textit{práce/kapitál} \quad (5)$$

V otázce produktivity se snažíme mít tento ukazatel nízký a klesající, neboť by opak znamenal růst kapitálového vybavení práce. (Novotná, Volek, 2008)

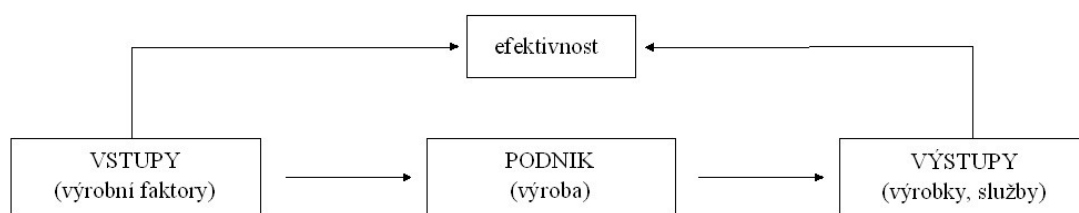
2.3 Hodnocení efektivity využití výrobních faktorů v podniku

Ukazatele nám říkají, jak hospodárný je podnik z hlediska využívání výrobních faktorů.

2.3.1 Efektivita

Podnik vyrábí efektivně, jestliže výrobky uspokojují potřeby trhu s maximálním využitím výrobních faktorů. Efektivnost vyjadřuje poměr výstupů ke vstupům a můžeme ji měřit pro každý výrobní faktor zvlášť (produktivita práce, výrobnost strojů, množství spotřebovaného materiálu na jednotku produkce). Efektivnost v praxi měříme měřítkem efektivity (hodnota výstupů / hodnota vstupů). Za hodnotu výstupu můžeme používat výnosy, popř. přidanou hodnotu. Hodnota vstupů jsou například náklady nebo vynaložený kapitál. V praxi se používají tyto ukazatele. (Synek, 2010)

Obrázek 1: Podnik jako systém

$$\text{efektivnost} = \frac{\text{výstup (output)}}{\text{vstup (input)}} = \frac{\text{výrobky (služby)}}{\text{výrobní faktory}}$$

Zdroj: Synek, M. Kislingerová, E. Podniková ekonomika (2010)

Produktivita je efektivnost jednotlivých výrobních faktorů používaných ve výrobě. Produktivita se týká všech podniků, výrobních i nevýrobních, jelikož výroba je v nejširším pojetí přeměna vstupů na výstupy. Produktivita se určuje poměrem množství výstupů k vstupům za určité období. Výrobce se nesmí zaměřovat pouze na produktivitu, ale i na kvalitu, kterou chce zákazník. Úroveň produktivity je dána vztahem: Čím více vyrobíme za použití méně vstupů, tím roste produktivita. Pokud máme vysokou produktivitu práce, je možno snížit cenu výrobku, zvýšit platy nebo vyplácet dividendy.

Produktivita se dále dělí na produktivitu parciální, tj. jednotlivých výrobních faktorů, a produktivitu celkovou, která je pro podnik rozhodující. Podnik sleduje i produktivitu jednotlivých výrobních útvarů. (Synek, 2011)

2.3.1.1 Efektivnost výrobních faktorů

Efektivita je proces, kdy se snažíme získat co nejvíce z minimálních zdrojů, je to způsob využívání vstupů bez plýtvání. Rozlišujeme, zda se jedná o krátké či dlouhé období. V krátkém období je jeden výrobní faktor variabilní a ostatní výrobní faktory jsou fixní.

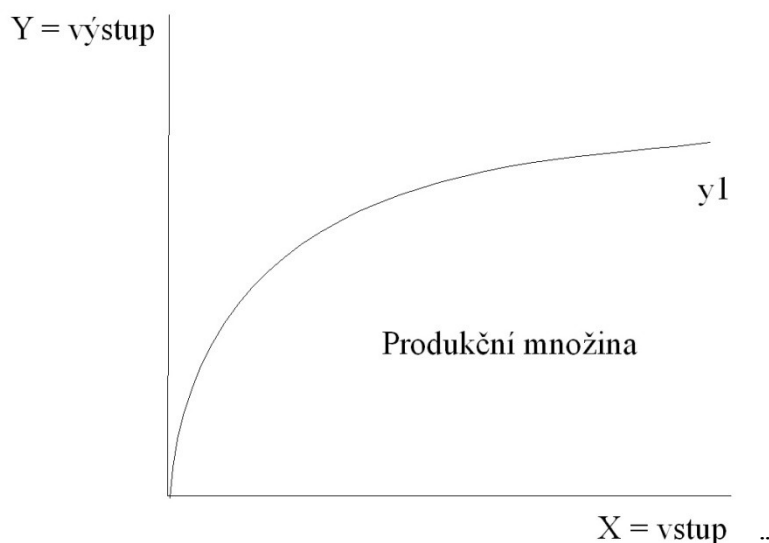
Zákon klesajících výnosů

Zákon klesajících výnosů vysvětluje snižování efektivity zapojením dodatečného výrobního faktoru. Zákon říká, že při postupném zvyšování jednoho výrobního faktoru se bude produkce zvyšovat až do nějakého bodu, od kterého začne klesat. Mezi hlavní vlivy, které způsobují tento efekt, můžeme zařadit snižující produktivity výrobních faktorů a nedostatek kapitálové vybavenosti dodatečně přidaných výrobních faktorů. (Novotná, Volek, 2008)

Produkční funkce

Produkční funkce nám vyjadřuje závislost produkce na množství výrobních faktorů. Víme, že v krátkém období jsou některé výrobní faktory neměnné. Celkový produkt (TP) je závislost celkového produktu na množství variabilního vstupu. Průměrný produkt (AP) zjistíme vydělením celkového produktu počtem jednotek výrobního faktoru. Mezní produkt (MP) je přírůstek produkce zvyšováním výrobních faktorů o jednotku, za předpokladu ostatních výrobních faktorů neměnných. (Holman, 2011)

Obrázek 2: Produkční funkce

Zdroj: Novotná, M. Volek. T. Měření efektivity využívání výrobních faktorů v souvislostech. (2008)

2.3.1.2 Měření efektivity výrobních faktorů v podniku

V dnešní době se podnik snaží zvyšovat svou konkurenceschopnost. Snaží se sledovat účinnost výrobních faktorů ve výrobě. Podnik vyrábí efektivně, pokud uspokojuje potřeby trhu a výrobní faktory jsou využívány v optimální velikosti.

Vysoká produktivita nám umožňuje snížit ceny výrobků (služeb), zvýšit zisk a snížit náklady. Celková produktivita podniku bere v úvahu spotřebu práce, energie, surovin a dalšího materiálu a spotřebu kapitálu.

Je nutné rozlišovat naturální a peněžní produktivitu výrobního faktoru. Naturální produktivita se zvýší, pokud se zvýší vybavenost ostatními faktory (např. modernější stroje, nové technologie). Peněžní produktivita se zvyšuje při zvýšení ceny vyráběného statku (roste po něm poptávka).

2.3.1.3 Produktivita práce

Práce je primárním výrobním faktorem, u práce jakožto výrobního faktoru byla nejdříve zjišťována efektivnost. Možný růst produktivity práce je zapříčiněn růstem kapitálové či technologické vybavenosti práce či zvyšováním kvality lidské práce.

V podnikové praxi se při hodnocení efektivity patří hlavní pozornost produktivitě práce, kterou charakterizují tyto výstupy např.:

- *výnosy na pracovníka (výnosy / pracovník)* (6)
- *přidaná hodnota na pracovníka (přidaná hodnota / pracovník)* (7)
- *přidaná hodnota na 1 Kč osobních nákladů (přidaná hodnota / osobní náklady)* (8)
- *výnosy na 1 Kč osobních nákladů (výnosy / osobní náklady)* (9)

Produktivita práce založená na produkci:

$$\text{produkce} / \text{spotřeba práce} \quad (10)$$

$$\text{index produkce} / \text{index spotřeby práce} \quad (11)$$

Indexy nám říkají, o kolik se změnila produkce, spotřeba práce atd. během sledovaného období.

Produktivita práce z přidané hodnoty:

$$\text{přidaná hodnota} / \text{spotřeba práce} \quad (12)$$

$$\text{index přidané hodnoty} / \text{index spotřeby práce} \quad (13)$$

(Novotná, Volek, 2008)

Za přidanou hodnotu rozumíme hodnotu produkce sníženou o mezispotřebu, kde hodnota produkce jsou výnosy za produkci. Přidaná hodnota je tedy součet mezd, sociálních dávek, odpisů a zisku před úhradou úroků a dani. Hodnota produkce vyjadřuje výnosy za produkci (tržby).

Pro zdravý růst podniku musí být růst mezd podložen růstem produktivity práce. (Synek, 2011)

Zvyšování produktivity práce má pozitivní dopad na rentabilitu podniku (rentabilitu aktiv). Vyšší hodnota ROA znamená vyšší využití kapitálu a lepší rozvoj podniku.

U zemědělských podniků je lépe použít ukazatele jako podíl součtu přidané hodnoty a ostatních provozních výnosů na pracovníka (*přidaná hodnota + ostatní provozní výnosy / osobní náklady*). Vzorec upravujeme proto, že zemědělské podniky přijímají dotace, které nejsou zahrnuty do výkonů, ale do ostatních provozních výnosů.

Produktivita půdy vyjadřuje výnos z 1 ha půdy. To, co nám vynese investovaný kapitál, nám vyjadřuje produktivitu kapitálu. Tyto ukazatele nemůžeme posuzovat jednotlivě, ale vždy jako celek.

Vztah produktivity práce a průměrné mzdy

Každý podnik se snaží, aby rostla jeho výkonnost, proto je jeho cílem růst produktivity práce. Předpokladem je, že dynamika produktivity práce by měla být vyšší než dynamika průměrných mezd. V opačném případě klesá rentabilita podniku.

$$\begin{aligned} & (\text{osobní náklady/počet pracovníků}) / (\text{výnosy/počet pracovníků}) = \\ & = \text{osobní náklady/výnosy} \end{aligned} \quad (14)$$

(průměrná mzda / produktivita práce = mzdová nákladovost)

(Novotná, Volek, 2008)

Tento vztah nám vyjadřuje, z jakého důvodu dochází ke změně mzdové nákladovosti, zda je to z důvodu růstu průměrné mzdy nebo produktivity práce.

2.3.1.4 Produktivita kapitálu

Kapitál je společně s prací hlavním výrobním faktorem. Jeho produktivita roste, pokud dochází k růstu výrobní kapacity nebo z důvodu technologického pokroku. Růst produktivity kapitálu záleží na jednotlivém podniku, jak dokáže využít svých příležitostí. (Novotná, Volek, 2008)

Vyjadřuje, jak přispívá kapitál k efektivnosti produkce. Produktivita práce zahrnuje vliv práce ostatních vstupů, technologických změn, ekonomickou vázanost, změny ve využití kapacity atd. Produktivita kapitálu je důležitá pro stanovení míry návratnosti kapitálu. (Synek, 2011)

$$\text{přidaná hodnota} / \text{kapitál} \quad (15)$$

$$\text{dynamika fondové účinnosti} = \text{index přidané hodnoty} / \text{index množství kapitálu} \quad (16)$$

Fondová účinnost udává, kolik přidané hodnoty připadá na 1 Kč kapitálu. Dynamika fondové účinnosti se hodnotí pomocí indexů. (Střeleček, 2011) Jedná se pouze o jiné značení výpočtu produktivity kapitálu.

Výhodou tohoto ukazatele je jednoduchá interpretace a nevýhodou je to, že není zřejmý vliv ostatních výrobních faktorů.

2.3.1.5 Celková produktivita

Pro podnik je rozhodující celková produktivita, produktivita všech výrobních faktorů, která vyjadřuje účinnost všech výrobních faktorů.

$$\text{výstup} / \text{suma zdrojových vstupů} = \text{výstup} / \text{práce} + \text{kapitál} + \text{energie} + \text{materiál} \quad (17)$$

Často v podniku dochází k tomu, že celková produktivita, objem výroby i cena se pohybují v protisměrném pohybu a je třeba odhalit skryté vlivy.

$$\text{Index produktivity} = \text{zjištěná produktivita} / \text{standart produktivity} \quad (18)$$

(produktivita vypočtená metodami průmyslového inženýrství). Index produktivity vyjadřuje dosahovanou míru optima.

Nyní zjišťujeme, jak se na celkové produkci podílely jednotlivé faktory, výpočet můžeme provést buď z naturálních údajů, či z korunových údajů. (Synek, 2011)

2.4 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Zemědělství je v našich poměrech velice specifická činnost, která má vliv nejen na produktivitu, ale i na celkovou finanční situaci podniku.

Poměrové ukazatele finanční analýzy vznikají jako podíl dvou absolutních ukazatelů a umožňují nám porovnat podnik s konkurencí či s podniky z jiného odvětví. (Synek, 2011)

2.4.1.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability neboli ukazatele výnosnosti, popř. návratnosti, hodnotí poměr konečného výsledku podnikatelské činnosti k základně. Ukazatele rentability udávají, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele.

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE) – ukazatel říká, kolik provozního hospodářského výsledku před zdaněním dosáhl podnik z jedné koruny investované akcionáři a věřiteli.

$$\text{ROCE} = \text{zisk před zdaněním a úroky} / \text{vlastní kapitál} + \text{rezervy} + \text{dlouhodobé závazky} + \text{dlouhodobé bankovní úvěry} \quad (19)$$

Rentabilita aktiv (ROA) – klíčové měřítko rentability. Poměří zisk s celkovými aktivy. Můžeme se setkat s těmito vzorečky:

$$ROA = EBIT/Aktiva, \text{ (vhodný pokud se mění sazba daně ze zisku v čase)}$$

$$\text{nebo } ROA = EBIT(1-t)/Aktiva \quad (20)$$

$$\text{nebo } ROA = EAT/Aktiva \quad (21)$$

$$\text{nebo } ROA = EAT + úroky(1-t)/Aktiva \quad (22)$$

kde EBIT – zisk před zdaněním a úroky

EAT – zisk po zdanění

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)- měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu na akcionáře. Složka vlastní kapitál obsahuje nejen základní kapitál, ale i další složky jako emisní ážio, fondy ze zisku, zisk za běžné období.

$$ROE = \text{Čistý zisk}/\text{Vlastní kapitál} \quad (23)$$

Rentabilita tržeb a zisková marže (ROS) – tvoří základ efektivnosti podniku, pokud se najde problém v tomto ukazateli, můžeme předpokládat, že problém bude i ve více oblastech. Ukazatel nám říká, kolik Kč čistého zisku připadá na korunu tržeb. Můžeme vypočítat více způsoby:

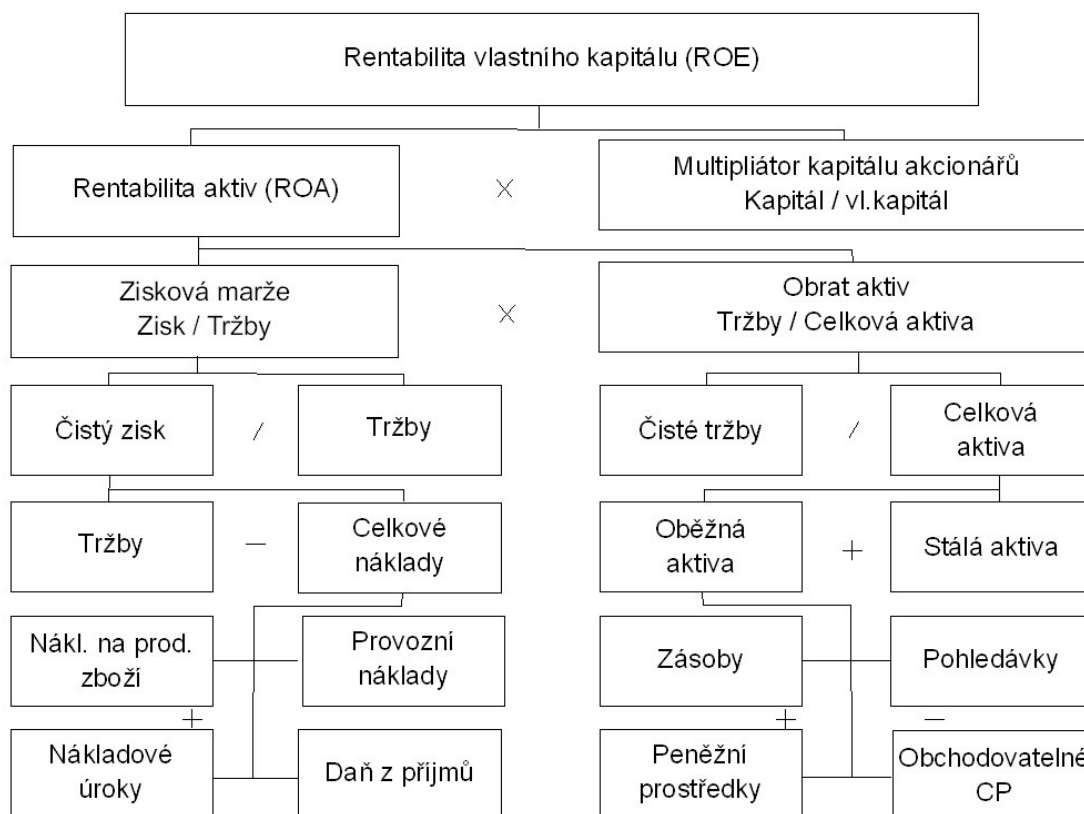
$$ROS = EBIT/Tržby z \text{ prodeje vlastních výrobků a služeb} + Tržby z \text{ prodeje zboží} \quad (24)$$

$$\text{nebo } ROS = EAT/Tržby z \text{ prodeje vlastních výrobků a služeb} + Tržby z \text{ prodeje zboží} \quad (25)$$

V případě, že podnik získává dotace, je lepší místo tržeb použít výkony, v tržbách nejsou zobrazeny přijaté dotace.

Blok rentability by měl být doplněn tzv. **Du Pontovou analýzou**, která slouží k odhalení základních činitelů efektivnosti. Základem je rozklad rovnice ROA a ROE, které závisí na finanční páce, rentabilitě tržeb a postavení na trhu. (Kislingerová, 2010)

Obrázek 3: Dupontův diagram

Zdroj: Sedláček, J.: Finanční analýza podniku (2011)

Podnik volí příslušnou strategii, jak dosáhnout cílů, tj. růstu rentability. (Kislingerová, 2010)

Specifika pro zemědělský podnik

Dotace významně ovlivňují rentabilitu podniku. Zúčtování dotací má vliv na výsledek hospodaření, věci pořízené z dotací přináší firmě tržby, i když je podnik nefinancoval ze svého zisku. Dotace ovlivňují hospodaření v marginální oblasti. Produkční hospodaření je více ovlivněno vývojem cen a naturálních výnosů. (Střeleček, 2009)

2.4.1.2 Ukazatele likvidity

Aby podnik mohl existovat z dlouhodobého hlediska, je třeba, aby byl rentabilní a výnosný. Likvidita je v protikladu s rentabilitou. Základními pojmy jsou:

- **solventnost** – schopnost podniku hradit včas, ve správné výši a na požadovaném místě,
- **likvidita** – schopnost podniku přeměnit aktiva na peníze a těmi krýt své závazky,
- **likvidnost** – je obtížnost podniku transformovat aktiva v hotovost. Likvidnost se váže k oběžným aktivům a ty se dělí do tří skupin podle likvidnosti – nejvyšší (krátkodobý finanční majetek), krátkodobé pohledávky, zásoby. (Kislingerová, 2010)

Ukazatele likvidity poměřují v čitateli to, čím je možné zaplatit, a ve jmenovateli to, co je nutné zaplatit. Likvidita se zabývá nejlikvidnější částí aktiv podniku a rozděluje je podle likvidnosti. (Sedláček, 2011)

Vysoká likvidnost nemusí znamenat dobrou platební schopnost. Je nutné mít další informace o podniku, abychom mohli rozlišit, jestli se jedná o fiktivní či reálnou likviditu. Fiktivní likvidita vzniká pouhým dosazením do vzorců, reálná likvidita je očištěná o nepotřebné a neprodejně zásoby, nedobytné pohledávky atd.

Běžná likvidita – říká, kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky podniku, tzn., zda by podnik byl schopný uhradit své krátkodobé závazky, kdyby zpeněžil své zásoby. Stanovit optimální hodnotu není jednoduché, podle průměrné strategie se má hodnota pohybovat v rozmezí 1,6 – 2,5, kontroverzní strategie vyšší než 2,5 a podle agresivní strategie 1 – 1,6.

$$\text{běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (26)$$

Pohotovostní likvidita – z ukazatele běžné likvidity vylučuje nejméně likvidní část – zásoby. Podnik více než hodnotu tohoto ukazatele sleduje jeho vývoj v čase. Doporučené hodnoty jsou 0,7 – 1, u konzervativní strategie 1,1 - 1,5 a u vysoce agresivní strategie 0,4 – 0,7. Pokud nám vyjde ukazatel 1, znamená to, že podnik je schopen uhradit své závazky, aniž by prodával své zásoby. Věřitelé jsou rádi za vyšší hodnoty, ale ty s sebou nesou vysokou vázanost kapitálu.

$$\text{pohotovostní likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (27)$$

Tyto dva ukazatele patří v praxi k nejpoužívanějším. Dodatkovým ukazatelem likvidity je **hotovostní likvidita**. Hotovostí se rozumí peníze na účtu, v pokladně, krátkodobé cenné papíry a šeky. Doporučená hodnota se pohybuje okolo 0,2.

$$\text{hotovostní likvidita} = \text{peněžní prostředky} / \text{krátkodobé závazky} \quad (28)$$

2.4.1.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktiv jsou především využívány k řízení aktiv. Ukazatele vysvětlují, jak podnik disponuje s majetkovými částmi. Představují jeden ze základních činitelů efektivnosti, mající vliv na ROA a ROE. V zásadě lze pracovat s dvěma ukazateli aktivity, s počtem obrátů a dobou obrátu.

Obrat aktiv – udává, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Minimální hodnota by měla být alespoň 1, ale záleží na odvětví, kde podnik pracuje.

$$\text{obrat aktiv} = \text{tržby} / \text{aktiva celkem} \quad (29)$$

Obrat dlouhodobého majetku – měří efektivnost využívání dlouhodobého majetku. Udává, kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí v tržby za rok. Často bývá podkladem pro nové investice. Výsledek by se měl vždy interpretovat s použitou účetní odpisovou a oceňovací metodou používanou v podniku. Pokud hodnota ukazatele klesá, zvyšují se fixní náklady a zvyšuje se citlivost na případný pokles tržeb podniku.

$$\text{obrat dlouhodobého majetku} = \text{tržby} / \text{dlouhodobý majetek} \quad (30)$$

Obrat zásob – říká, kolikrát se zásoby v průběhu roku prodají a opět naskladní. Pokud má firma přebytečné zásoby, které jsou neproduktivní, dochází k růstu vázanosti kapitálu.

$$\text{obrat zásob} = \text{tržby} / \text{zásoby} \quad (31)$$

Doba obrátu zásob - udává průměrný počet dnů, které vyjadřují, kolik dní v průměru jsou zásoby v podniku do doby jejich spotřeby, popř. prodeje. Situace v podniku je dobrá, pokud se zvyšuje obratovost zásob a zároveň snižuje doba obrátu.

$$\text{doba obrátu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby}/360) \quad (32)$$

Doba splatnosti pohledávek – říká, kolik dní uplyne od doby, kdy jsou peníze za služby přeměněny za tržby. Při výpočtu je třeba brát v úvahu zvyklosti v dané lokalitě, velikost a postavení podniku.

$$\text{doba splatnosti pohledávek} = \text{pohledávky} / (\text{tržby}/360) \quad (33)$$

Doba splatnosti krátkodobých závazků - vyjadřuje dobu ve dnech, kdy zůstávají krátkodobé závazky neuhrazeny a podnik využívá obchodní úvěr. Rozdíl mezi dobou splatností pohledávek a dobou úhrady krátkodobých závazků představuje dobu, kterou podnik musí profinancovat.

$$\text{doba splatnosti kr. závazků} = \text{krátkodobé závazky} / (\text{tržby}/360) \quad (34)$$

(Kislingerová, 2010)

Specifika pro zemědělský podnik

Ukazatele aktivity zemědělského podniku vyjadřují podnikatelské možnosti a míru využití výrobní kapacity podniku, což je pro podnik velice důležité. Zvyšování produkce u ziskové výroby znamená nárůst zisku, kde proporcionalitu tvoří výnosnost produkce. Větší využití výrobní kapacity má za důsledek pokles nákladů na odpisy a fixních nákladů. Útlum výkonů má za důsledek setrvání nákladů. (Střeleček, 2009)

2.4.1.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti udávají vztah mezi vlastními a cizími zdroji určenými k financování podniku, v jakém měřítku používá dluhy a jejich rozsah. Růst zadluženosti může vést k růstu celkové rentability a tím zvyšuje hodnotu podniku, s tím je spojené riziko finanční nestability. (Sedláček, 2011)

Ukazatel věřitelského rizika

$$\text{ukazatel věřitelského rizika} = \text{celkové cizí zdroje} / \text{celková aktiva} \quad (35)$$

Poměr vlastního kapitálu a celkových aktiv - vyjadřuje podíl aktiv, který je financován z kapitálu akcionářů.

$$\text{vlastní kapitál} / \text{aktiva} \quad (36)$$

Zadluženost měřená výše uvedenými ukazateli by se měla pohybovat v intervalu $\langle 0,1 \rangle$ a je limitována 100 %, často se u některých podniků zadluženost pohybuje až nad 100 %. Dalším doplňkovým ukazatelem je poměr kapitálu věřitelů s kapitálem akcionářů.

Ukazatel úrokového krytí – ukazatel říká, kolikrát celková produkce pokryje nákladové úroky. Za rozhraní investice a spekulace je požadována hodnota 3.

$$\text{úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{celkový nákladový úrok} \quad (37)$$

2.4.1.5 Ukazatele tržní hodnoty

Ukazatel nám říká, jak burza hodnotí minulou činnost podniku a výhled do budoucna. Je to výsledkem výše uvedených ukazatelů. Tato otázka je důležitá především pro investory, protože chtějí vědět, kolik dostanou zpět prostřednictvím dividend nebo růstu cen akcií. (Kislingerová, 2010)

Ukazateli tržní hodnoty jsou např.:

- účetní hodnota akcie
- čistý zisk na akcii
- dividenda na akcii
- výplatní poměr
- aktivační poměr
- udržitelná míra růstu
- dividendový výnos
- poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii
- ziskový výnos
- poměr tržní ceny akcie k její účetní hodnotě
- dividendové krytí

(Sedláček, 2011)

2.5 Dotace v zemědělském podniku a jejich vliv na efektivnost výrobních faktorů

Zemědělství je oblast podnikání, která je velice závislá na získávání dotací ze státních i evropských rozpočtů. Tyto příjmy velice ovlivňují efektivnost podniku, proto je třeba se jimi zabývat.

2.5.1 Společná zemědělská politika

Společnou zemědělskou politiku (SZP) lze chápat jako nejdéle fungující společnou politiku Evropské unie. Společná zemědělská politika je realizována od roku 1962 a na počátku byly stanoveny tyto cíle:

- zvýšit produktivitu práce
- stabilizovat trhy
- zajistit přiměřenou životní úroveň pro zemědělce
- poskytovat spotřebitelům potraviny za přiměřené ceny
- zabezpečit dostatečné množství potravin pro obyvatelstvo

Z pohledu zemědělců bylo nejdůležitější fungování cenového mechanismu. Zemědělcům byla garantována **intervenční cena**, to znamená, že pokud je momentální cena nižší než intervenční, zemědělcům byl poskytován doplatek ceny. Zemědělec tedy měl jistotu, ať prodával na domácím, nebo zahraničním trhu, že je mu garantována intervenční cena, tím vznikal problém nadprodukce potravin v Evropském společenství.

2.5.2 Vývoj podpor agrokomplexu v ČR

V období do roku 1989 byla podpora uskutečňována pomocí příplatků a dotací k prodejním cenám aj. V následujícím období je kladen důraz na rozvoj nově vzniklých soukromých podniků v rámci transformace. Jak uvádí Střeleček: *„V roce 1997 byl přijat zákon č. 252/1997 Sb. o zemědělství, který v § 2 stanoví, že stát přispívá k tvorbě podmínek pro udržování výrobního potenciálu zemědělství nepřímými podporami, přímou podporou ve formě podpůrných programů a vytvářením podmínek pro cenovou stabilizaci trhu se zemědělskými komoditami.“*

Do roku 2004 byly zemědělcům poskytovány prostředky z těchto programů:

- Podpůrné programy pro zemědělství podle „Zásad“ Mze (podpora konkrétních komodit, podpora poradenství, ozdravování polních plodin).
- Podpůrné programy podle nařízení vlády č. 505/2000 Sb. (podpora trvalého osídlení venkova, zabezpečení pracovních příležitostí pro venkovské obyvatele).
- Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (poskytování záruk na úvěry podnikatelských subjektů).

Poskytované podpory v letech 2004 až 2006 byly platby v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova (podpora multifunkčního zemědělství včetně zpracování produktů a trvale udržitelný rozvoj venkova, podpory jsou podmíněny 20% spolufinancováním z národních zdrojů).

Operační program rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství (OP RVMZ), ve výši zhruba 3 miliard Kč ročně, se zaměřil rozvoj zemědělství, venkova a lesnictví a byl podmíněn realizací projektů.

Vedle dotačních programů mohla ČR využívat národní podpory, např. zelená nafta, podpory PGRLF, podpora výzkumu, poradenství, propagace.

2.5.2.1 Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013

Programy Horizontálního plánu rozvoje venkova a OP RVZM byly v roce 2006 ukončeny a další opatření přešla do Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013). Národní strategický plán rozvoje venkova a Program rozvoje venkova ČR v období reaguje na Nařízení Rady o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského fondu pro rozvoj venkova:

- zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví podporou restrukturalizace,
- zlepšování kvality života ve venkovských oblastech,
- zlepšování životního prostředí a krajiny podporou hospodaření s půdou,
- povzbuzení diverzifikace hospodářské činnosti.

Program rozvoje venkova napomáhá splnění cílů Lisabonské strategie:

- společnost založená na znalostech,
- vnitřní trh a podnikatelské prostředí,
- trh práce,
- udržitelný rozvoj,

prostřednictvím 4 strategických os:

- OSA I: zlepšení konkurence schopnosti zemědělství a lesnictví (člení se na 2 priority)
- OSA II: zlepšení životního prostředí a krajiny (3 priority)

- OSA III: kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova (3 priority)
- OSA IV: Leader – zlepšení kvality života na venkově, zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, posílení konkurenceschopnosti venkova.(Střeleček, 2009)

2.5.3 Předpokládané trendy vývoje agrární politiky v příštím období

V rámci programového období 2014 – 2020 bude pokračovat podpora zemědělců v rámci I. a II. Pilíře SZP. (Ministerstvo zemědělství ČR)

V zájmu podpory účinnosti zdrojů s ohledem na inteligentní a udržitelný růst zemědělství EU podporující začlenění a rozvoj venkova v souladu se strategií Evropa 2020 jsou cíli SZP:

- životaschopná produkce potravin,
- udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu,
- vyvážený územní rozvoj.

Budoucí SZP tedy nebude jen politikou, která se zabývá pouze malou, i když zásadní částí ekonomiky EU, ale také politikou strategického významu pro zabezpečení potravin, pro životní prostředí a územní rovnováhu. V tom spočívá přidaná hodnota skutečně společné politiky EU, která co nejúčinněji využívá omezených rozpočtových zdrojů a v celé EU zachovává udržitelné zemědělství, řeší důležité přeshraniční otázky, jako jsou klimatické změny, posiluje solidaritu mezi členskými státy a zároveň umožňuje pružnost v uspokojování místních potřeb.(Návrh nařízení Evropského parlamentu a rady o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova)

Očekává se, že tlak na příjmy zemědělství bude trvat i nadále, neboť zemědělci čelí většímu počtu rizik, zpomalování produktivity a snižování marží z důvodu zvyšujících se cen vstupů. Proto je nezbytné zachovat podporu příjmů a posílit nástroje, aby bylo možné lépe řešit rizika a reagovat na krizové situace. Silné zemědělství má zásadní význam pro potravinářský průmysl EU a celosvětové zabezpečení potravin.

Po zemědělství a venkovských oblastech se zároveň požaduje, aby zvýšily úsilí o dosažení ambiciózních cílů v oblasti klimatu, energie a strategie biologické rozmanitosti, jež jsou součástí strategie Evropa 2020. Zemědělcům, kteří jsou spolu s lesníky hlavními hospodáři s půdou, bude muset být poskytnuta podpora při přijímání a udržování zemědělských systémů a postupů, jež co nejvíce přispívají ke splnění cílů v oblasti životního prostředí a klimatu, neboť tržní ceny neodrážejí poskytování těchto veřejných statků. Zásadní význam pro růst podporující začlenění a soudržnost bude mít také co nejlepší využití rozmanitých možností venkovských oblastí.

Tato reforma urychlí proces integrace environmentálních požadavků. Poprvé zavádí do prvního pilíře SZP silnou ekologickou složku, která zajistí, aby všichni zemědělci, kteří jsou příjemci podpory, šli nad rámec požadavků podmíněnosti a v rámci své každodenní činnosti jednali ve prospěch životního prostředí a klimatu. S ekologizací bude nyní svázáno třicet procent přímých plateb a tyto platby zajistí, aby všechny zemědělské podniky jednaly ve prospěch životního prostředí a klimatu, a to prostřednictvím uhlíku vázaného v půdě a travinných stanovišť díky stálým pastvinám, ochranou vod a stanovišť díky vytvoření ploch využívaných v ekologickém zájmu a zvýšením regeneračních schopností půdy a ekosystémů díky diverzifikaci plodin. Dojde k posílení schopnosti půdy a přírodních ekosystémů, které tak budou moci více přispívat k dosažení hlavních cílů EU v oblasti biologické rozmanitosti a přizpůsobování změně klimatu. Předpokladem vyplácení přímých plateb nadále zůstane podmíněnost, která se více zaměří na ochranu mokřadů a půdy bohaté na uhlík, a její zefektivnění zároveň přinese snížení administrativní zátěže. Komise hodlá do požadavků podmíněnosti zahrnout rovněž rámcovou směrnici o vodě, jakmile ji členské státy plně provedou, zejména pokud jde o stanovení jasných povinností pro zemědělce. Také v oblasti rozvoje venkova jsou upřednostňovány cíle udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu, jako je např. obnova, zachování a posílení ekosystémů, podpora účinnosti zdrojů a nízkouhlíkové zemědělství odolné vůči klimatu. Rozvoj venkova umožní výrazně přispět k dokončení provedení směrnice o síti Natura 2000 a rámcové směrnice o vodě a rovněž do roku 2020 dosáhnout cílů strategie EU zaměřené na biologickou rozmanitost. (Návrh nařízení Evropského parlamentu a rady, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky)

Jak uvádí Střeleček (2009): „ *Zemědělství v EU je jeden z nejdůležitějších sektorů, který zajišťuje zaměstnanost téměř pro 30 milionů pracovníků. Udržení evropského modelu zemědělství zajišťuje kvalitní potraviny a je zdrojem trvalé zaměstnanosti ve venkovských oblastech. Venkovské oblasti trpí depopulací a LFA jsou nejvíce zranitelné oblasti. Podpora LFA je tak nejvýznamnější pro zajištění trvalého zemědělství a pro zajištění trvalé vitality venkovských oblastí.*“

3 METODIKA A CÍLE PRÁCE

Cílem práce je kvalifikovat výrobní faktory z pohledu podnikohospodářského, posoudit možnosti hodnocení efektivnosti výrobních faktorů v zemědělském podniku s ohledem na specifika odvětví a analyzovat vliv dotací na efektivnost výrobních faktorů, respektive dopadu změny ve využití výrobních faktorů na hospodářské výsledky vybraného zemědělského podniku.

V první části práce byla teoreticky nastíněna problematika výrobních faktorů z podnikohospodářského a národohospodářského pohledu, vazby mezi výrobními faktory a zhodnocení efektivnosti výrobních faktorů. Součástí této části jsou i ukazatele finanční analýzy na zhodnocení finanční stability podniku. Poslední bod teoretické části se zabývá dotační politikou a jejím vlivem na efektivnost výrobních faktorů.

V praktické části bude charakterizován vybraný podnik, kterým byl zemědělský podnik Agrospol Mladá Vožice, a.s., nejprve krátké zhodnocení vývoje podniku a následné zhodnocení důležitých ukazatelů. Dle vybraných vzorců pro výpočet produktivity byl naznačen vývoj těchto ukazatelů v podniku v letech 2006 až 2011, zároveň s vývojem produktivity byla zjišťována podniková výkonnost prostřednictvím vybraných poměrových ukazatelů. Pro představu vlivu dotací na podnikovou výkonnost byly některé ukazatele zjištěny bez započítání dotací. Dále byly posouzeny změny výrobních faktorů, ukazatelů finanční analýzy a byl vyvozen závěr, jak je ekonomická stránka podniku propojena. V závěru této práce dojde k potvrzení, nebo vyvrácení hypotézy.

Základní informace pro vypracování této práce byly získány z obchodního rejstříku, účetních výkazů a také přímo od pracovníků z ekonomického úseku podniku.

Stanovení hypotézy

Práce je doplněna stanovením hypotéz, které se v závěru práce potvrdí nebo vyvrátí. Hypotézou je, že vývoj produktivity výrobních faktorů ovlivňuje hospodaření podniku, že růst produktivity je spojen i s růstem rentability podniku.

Tabulka 1: Primární ukazatele

Ukazatel	Zkratka	Zdroj¹
Zisk před zdaněním a úroky	EBIT	VZZ 61 + 43
Čistý zisk	EAT	VZZ 60
Mzdové náklady	MN	VZZ 13
Osobní náklady	ON	VZZ 12
Aktiva	A	R 001
Oběžná aktiva	OA	R 031
Vlastní kapitál	VK	R 068
Rezervy	R	R 087
Dlouhodobé závazky	dZ	R 092
Dlouhodobé bankovní úvěry	dBÚ	R 116
Cizí zdroje	CZ	R 086
Krátkodobé závazky	kZ	R 103
Nákladový úrok	NÚ	VZZ 43
Dlouhodobý majetek	DM	R 003
Dlouhodobý hmotný majetek	DHM	R 013
Dlouhodobý nehmotný majetek	DNM	R 004
Dlouhodobý finanční majetek	DFM	R 023
Výnosy	V	VZZ 01 + 04 + 19 + 26 + 28 + 31 + 33 + 37 + 39 + 42 + 44 + 46 + 53
Ostatní provozní výnosy	OPV	VZZ 26
Peněžní prostředky	PP	R 059 + 060
Tržby	T	VZZ 01 + 04 + 19 + 31
Tržby za prodej vlastních výrobků	TVVS	VZZ 05

¹ Zkratky zdrojů: VZZ – výkaz zisku a ztráty
R - rozvaha

a služeb		
Přidaná hodnota	PH	VZZ 11
Přepočtený počet zaměstnanců	ZAM	příloha účetní závěrky

Zdroj: účetní výkazy

Tabulka 2: Ukazatele, použité pro vypracování praktických výpočtů

Ukazatel	Zkratka	Výpočet
Produktivita práce na základě přidané hodnoty	PPPH	PH/ZAM
Produktivita práce na základě produkce	PPZP	V/ZAM
Přidaná hodnota na 1 Kč osobních nákladů	PHON	PH/ON
Modifikace přidané hodnoty na 1 Kč osobních nákladů	MPHON	(PH +OPV)/ON
Produktivita kapitálu	PK	PH/(DM-DFM)
Vybavenost práce kapitálem	VPK	(DM-DFM)/ZAM
Kapitálový koeficient	KK	(DM-DFM)/V
Koeficient práce	KP	MN/V
Pracovní intenzita	PI	MN/(DM-DFM)
Rentabilita aktiv	ROA	EBIT/A
Rentabilita investovaného kapitálu	ROCE	EBIT/(VK+R+dZ+dBÚ)
Rentabilita vlastního kapitálu	ROE	EAT/VK
Rentabilita výnosů	ROS	EBIT/V
Ukazatel věřitelského rizika	VR	CZ/A
Ukazatel úrokového krytí	ÚK	EBIT/NU
Běžná likvidita	BL	OA/kZ
Pohotová likvidita	PL	(OA-Z)/kZ
Hotovostní likvidita	HL	PP/kZ

Zdroj: vlastní zpracování

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Charakteristika zvoleného podniku z hlediska vývoje výrobních faktorů a s ohledem na specifika zemědělství

Pro vyhotovení praktické části mé bakalářské práce na téma efektivnost výrobních faktorů jsem si vybrala podnik Agrospol Mladá Vožice, a.s.

Obrázek 4: Logo společnosti

Zdroj: propagační materiály podniku

4.1.1 Údaje z obchodního rejstříku

Datum zápisu: 1. 4. 1994

Obchodní firma: Agrospol Mladá Vožice a.s.

Sídlo: Mladá Vožice, Dubina 550, PČS 391 43

Identifikační číslo: 608 50 949

Právní forma podnikání: akciová společnost

Předmět podnikání:

- Zemědělská výroba

- Hostinská činnost
- Opravy silničních vozidel
- Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů
- Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
- Silniční motorová doprava
 - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně,
 - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny,
 - nákladní mezinárodní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, nákladní mezinárodní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny,
 - vnitrostátní příležitostná osobní,
 - mezinárodní příležitostná osobní

Statutární orgán – představenstvo:

- předseda představenstva: Ing. František Dobeš
- místopředseda představenstva: Jan Kubále
- člen představenstva: Jaroslav Aron
- člen představenstva: František Eliáš
- člen představenstva: Jaroslav Mrázek

Dozorčí rada:

- předseda: Alena Zelenková
- členové: Marie Chlumáková, Josef Jenšík

Jménem společnosti jedná a podepisuje předseda představenstva samostatně. V jeho nepřítomnosti jedná a podepisuje samostatně místopředseda představenstva. V případě nepřítomnosti obou jedná a podepisuje samostatně kterýkoliv jiný pověřený člen představenstva.

4.1.2 Charakteristika vývoje zemědělského podniku

Před vznikem akciové společnosti hospodařilo na Mladovožicku Zemědělské družstvo Mladá Vožice, které vzniklo v roce 1972 sloučením JZD Mladá Vožice, JZD Řemíčov, JZD Janov, JZD Noskov a JZD Blanice. Postupně se přidalo JZD Hlasivo, JZD Běleč a JZD Vilice. Družstvo obhospodařovalo přes 4 000 ha zemědělské půdy a zaměstnávalo okolo 500 zaměstnanců.

Rostlinná výroba tohoto zemědělského celku produkovala olejniny, brambory, obiloviny a len. Stalo se největšími pěstiteli brambor na okrese Tábor. Brambory pěstovalo na ploše 370 ha. Se sklizní brambor chodili pomáhat studenti středních škol z okolí, jelikož družstvo nebylo schopné sklidit úrodu svými zaměstnanci.

Živočišná výroba se skládala hlavně z chovu skotu a prasat. V roce 1985 se zemědělskému družstvu podařilo postavit velký teletník poblíž Mladé Vožice, který nabízel 20 stálých pracovních míst. Postupem času upadal chov prasat z důvodu nevyhovujících podmínek pro chov.

1. 4. 1994 došlo k rozdělení Zemědělského družstva Mladá Vožice a vznikla akciová společnost Agrospol Mladá Vožice a Zemědělské obchodní družstvo Stará Vožice, které mělo za cíl vypořádat restituční podíly. Akciovou společnost zakládalo 474 fyzických osob, které vložily svůj restituční podíl do společnosti. Základní kapitál byl tvořen částkou 49 960 tisíc Kč. Od té doby společnost hospodaří s 3 500 ha půdy.

V roce 2011 má podnik 551 akcionářů a základní kapitál 49 424 tisíc Kč. Akciová společnost se od založení soustředila hlavně na zemědělskou výrobu, rostlinnou výrobu, která tvoří 70 % tržeb a živočišnou výrobu, která se zaměřuje na chov skotu na maso a mléko.

4.1.3 Charakteristika výrobního faktoru práce

Společnost v roce 2011 zaměstnávala 53 stálých zaměstnanců na plný pracovní úvazek. Základními organizačními jednotkami společnosti jsou:

- a) rostlinná výroba (rostlinná výroba, skladování materiálu, opravárenská dílna a doprava)
- b) živočišná výroba
- c) správní úsek (správní úsek, stravování, prodejna)

Složení stálých pracovníků:

ředitel a.s. (předseda představenstva)	1
technicko-hospodářští pracovníci	9
kuchařky, prodavačka, uklízečka	5
řidiči aut a traktorů	17
opraváři	4
pracovníci rostlinné výroby	2
ošetřovatelé skotu	11
krmiváři	4

Nejvíce zaměstnanců se soustředí v rostlinné výrobě. Podnik v době sklizně není schopen vykonávat veškerou činnost sám, proto využívá zaměstnanců, se kterými má uzavřenou dohodu o provedení práce či o pracovní činnosti.

Tabulka 3: Mzdové náklady

	2007	2008	2009	2010	2011
mzdové náklady (v tis. Kč)	17 538	17 947	16 560	17 029	18 945
náklady na SP a ZP (v tis. Kč)	5 904	6 048	5 128	5 430	6 118
celkové mzdové náklady (v tis. Kč)	23 442	23 995	21 688	22 459	25 063
přepočtený počet zaměstnanců	68	65	64	58	53
mzdové náklady na 1 zaměstnance (v tis. Kč)	344,74	369,15	338,88	387,22	472,89

Zdroj: Přílohy účetní závěrky podniku Agrospol Mladá Vožice a.s. za období 2007 - 2011

Z dat uvedených v tabulce č. 3 je vidět, že za období 2007 – 2011 dochází k postupnému snižování počtu zaměstnanců a zároveň ke zvýšení mzdových nákladů na 1 zaměstnance. K poklesu zaměstnanců vede malý zájem o práci v zemědělství, odchod stávajících zaměstnanců do starobních důchodů. Růst mzdových nákladů na 1 zaměstnance by měl být podložen růstem produktivity práce (dále rozebráno na str. 44)

4.1.4 Stav majetku

V podnikohospodářské praxi se za kapitál považuje majetek – dlouhodobý majetek a materiál.

Tabulka 4: Vývoj struktury dlouhodobého hmotného majetku v letech 2007 - 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
dlouhodobý hmotný majetek (v tis. Kč)	56 843	62 628	66 711	65 505	79 241
pozemky (v tis. Kč)	5 216	6 005	6 424	6 942	7 833
stavby (v tis. Kč)	22 320	20 125	17 925	15 916	14 053
samostatné movité věci (v tis. Kč)	27 007	33 836	37 625	39 311	54 398
dospělá zvířata (v tis. Kč)	2 300	2 662	3 008	3 318	2 957
nedokončený dlouhodobý majetek (v tis. Kč)	0	0	1 725	18	0

Zdroj: Rozvaha podniku Agrospol Mladá Vožice a.s. v období 2007 – 2011

Z tabulky č. 4 je vidět nárůst **dlouhodobého hmotného majetku**, který je z největší částí zapříčiněn růstem samostatných movitých věcí. Je vidět, že podnik se snaží modernizovat své stroje, dopravní prostředky a zařízení, aby snížil provozní náklady. Ve sledovaném období se zvyšuje hodnota pozemků. Podnik má za cíl odkup pronajatých pozemků, které využívá pro svou podnikatelskou činnost.

Dlouhodobý nehmotný majetek se v podniku za sledované období nevyskytoval.

Dlouhodobý finanční majetek se za sledované období v podniku neměnil. Obsahoval pouze podíly v řízených a ovládaných osobách (8 076 tis. Kč) a ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly (206 tis. Kč).

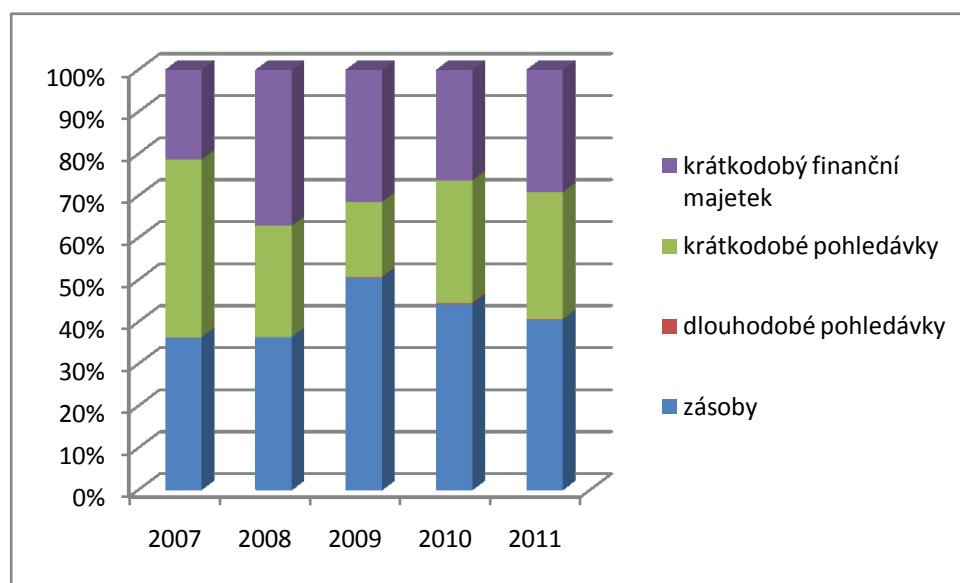
Oběžná aktiva v podniku v letech 2007 až 2009 klesala. V roce 2010 došlo ke změně, kdy se oběžná aktiva navýšila téměř o 6 000 tis. Kč, v roce 2011 pokračoval rostoucí charakter. V té době oběžná aktiva vzrostla o 11 000 tis. Kč. Růst v roce 2011 byl zapříčiněn růstem zásob (materiálu), krátkodobých pohledávek (stát- daňové pohledávky, krátkodobé poskytnuté zálohy) a krátkodobého finančního majetku (účty v bankách)

Tabulka 5: Struktura oběžných aktiv v podniku

	2007	2008	2009	2010	2011
oběžná aktiva (v tis. Kč)	72 785	64 961	60 940	66 875	77 948

Zdroj: Rozvaha podniku Agrospol Mladá Vožice, a.s. za období 2007 - 2011

Graf 1: Procentuální složení oběžných aktiv v podniku

Zdroj: vlastní výpočty

V roce 2008 celková oběžná aktiva klesala, ale při bližším zjištění vidíme růst krátkodobého finančního majetku a velký pokles krátkodobých pohledávek. V roce 2009 došlo k poklesu oběžných aktiv z důvodu poklesu krátkodobého finančního majetku a krátkodobých pohledávek. V roce 2010 byl růst zapříčiněn nárůstem hodnoty krátkodobých pohledávek. Největší růst byl v roce 2011 díky růstu zásob, krátkodobých pohledávek i krátkodobého finančního majetku.

4.1.5 Vývoj přijatých dotací

Pro fungování zemědělského podniku je velice důležité získávání dotací provozních a také investičních. Do roku 2005 získával Agropol Mladá Vožice, a.s. hlavně investiční dotace. Ve sledovaném období získává provozní dotace. Podnik získává dotace od Státního zemědělského intervenčního fondu na základě rozhodnutí o přidělení. Takto přijaté dotace bývají spolufinancovány z Evropské unie. Žadatel, aby získal dotaci, musel splnit všechny podmínky, které jsou stanovené ve formuláři vydaném Státním zemědělským intervenčním fondem.

Dotace tvoří velkou část příjmů firmy:

Tabulka 6: Přijaté dotace v letech 2007 - 2011

	2007	2008	2009	2010	2011
přijaté dotace (Kč)	19 901 975,18	18 928 289,38	20 375 034,74	19 918 028,89	19 639 133,13

Zdroj: zprávy auditora v letech 2007 až 2011

V současné době je trendem snižování částek poskytovaných dotacemi.

Pro znázornění přijatých dotací byl vybrán rok 2011 a v něm znázorněny jednotlivé částky přijímaných dotací.

Tabulka 7: Dotace v roce 2011

Dotace 2011	Jednotka	Sazba (Kč/jednotka)	Účet dotací v Kč
SAPS ²	3 460,89 ha	4 686,50	16 219 461,64
TOP-UP³			
Platba na dojné krávy	331 ks	1 185,45	392 383,95
Přežvýkavci	829,00 ks	910,80	755 053,20
LFA⁴			
LFA ⁴ Oa	232,53 ha	2 935,30	682 545,38
LFA Ob	1,42 ha	2 358,27	3 348,74
LFA Ha	17,65 ha	3 938,82	69 520,18
Pojištění plodin	-	0,47	620 461
Pojištění zvířat	-	0,47	33 027
Udržení gen. pot.zv.-KU	336 ks	130,64	43 895,04
Nákazový fond –Kadávery ⁵	12 370 kg	1,10	13 607
Kadávery (doh. pol. 2010)	-	-	-2 816
Kadávery (doh. pol. 2011)	-	-	1 133
3 a.Biologická ochrana rostlin	-	-	47 675
Péče o krajinu			
AEO meziploidy 79/2007 §11	118,23 ha	2 609,15	308 479,80
Ošetřování travních porostů			
AEO louky §9/7	251,60 ha	1 881,60	451 358,20
Celkem			19 639 133,13

Zdroj: zpráva auditora z roku 2011

V jednotlivých letech se složení přijímaných dotací měnilo, ale celková přijatá částka byla takřka konstantní.

² SAPS – jednotná platba na plochu zemědělské půdy

³ TOP-UP - národní doplňkové platby

⁴ LFA – platba v méně příznivé oblasti:

LFA Ha – horské oblasti

LFA Oa, LFA Ob – ostatní oblasti

⁵ částečná úhrada nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadáverů – udržení příznivé nákazové situace v chovech hospodářských zvířat a minimalizace rizik šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka

4.2 Aplikace vybraných metod hodnocení efektivity výrobních faktorů

4.2.1 Efektivnost výrobních faktorů

V práci se zabývám produktivitou práce, kapitálu a vazby mezi výrobními faktory.

4.2.1.1 Produktivita práce

Tabulka 8: Produktivita práce

	2007	2008	2009	2010	2011
přidaná hodnota (v tis. Kč)	26 773	25 194	6 367	25 270	47 072
přepočtený počet zaměstnanců	68	65	64	58	53
produktivita práce na základě přidané hodnoty (v tis. Kč)	393,72	387,6	99,48	435,69	888,15
výnosy (v tis. Kč)	115 475	123 593	110 152	116 869	150 322
produktivita práce na základě výnosů (v tis. Kč)	1 698,16	1 901,43	1 721,13	2 014,98	2 836,26

Zdroj: vlastní výpočty

• Produktivita práce na základě přidané hodnoty

Z tabulky č. 8 je patrné, že produktivita práce na základě přidané hodnoty roste. Výjimkou je pouze rok 2009, kdy přidaná hodnota byla pouze $\frac{1}{4}$ hodnoty předcházejícího roku. Pokles produktivity byl zapříčiněn poklesem zejména tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb. Důvodem tohoto poklesu podle zaměstnanců podniku byly nepříznivé povětrnostní vlivy, které na Mladovožicku zapříčinily zničení celé produkce řepky olejné. V roce 2011 se zvýšila přidaná hodnota o 21 802 tis. Kč oproti předcházejícímu roku. Růst přidané hodnoty byl způsoben z velké části růstem tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb. V roce 2011 byl také významný pokles počtu zaměstnanců, který ovlivnil produktivitu práce. Produktivita práce roste vlivem modernizace technologií a vybavení podniku, které bylo v minulosti z velké části financováno investičními dotacemi. Tento vliv na produktivitu práce je viditelný až s odstupem času.

• Produktivita práce na základě výnosů

Produktivita práce na základě výnosů ve vybraných 5 letech roste z důvodu zvyšování celkových výnosů a z důvodu poklesu počtu zaměstnanců. Rok 2009 vykazoval nejvyšší pokles ve výnosech, jehož příčinnou bylo snížení hodnoty výkonů a tržeb z prodeje dlouhodobého majetku. Zároveň došlo k růstu ostatních provozních výnosů (firma získala kromě dotací také vysokou náhradu za zničenou produkci řepky od pojišťovny). Nejvyšších hodnot dosahoval podnik v roce 2011, kdy jeden zaměstnanec vyprodukoval v průměru 2 836,26 tis. Kč, hodnota oproti roku 2010 vzrostla téměř o 33 %. Růst produktivity práce v roce 2011 je z důvodu růstu výkonů (přesněji růstem tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb – tento růst je způsoben růstem výkupní ceny obilovin. Např. v letech 2009 až 2011 vzrostla výkupní cena o téměř 70 %). Oproti roku 2007 se produktivita práce v roce 2011 zvýšila o 67 %, tj. o 1 138,1 tis. Kč.

• Přidaná hodnota na 1 Kč osobních nákladů

Tabulka 9: Přidaná hodnota na 1 Kč osobních nákladů

	2007	2008	2009	2010	2011
přidaná hodnota (v tis. Kč)	26 773	25 194	6 367	25 270	47 072
osobní náklady (v tis. Kč)	23 658	24 206	21 905	22 675	25 280
přidaná hodnota na 1 Kč osobních nákladů (Kč)	1,13	1,04	0,29	1,11	1,86

Zdroj: vlastní výpočty

Dle údajů z tabulky č. 9 vyplývá, že největší podíl přidané hodnoty na 1 Kč osobních nákladů byl v roce 2011, kdy hodnota byla 1,86 Kč; největší propad byl v roce 2009, kdy přidaná hodnota na 1 Kč osobních nákladů byla pouze 0,29 Kč; tzn., že z jedné koruny osobních nákladů se vyprodukovalo pouze 0,29 Kč přidané hodnoty. Pokles přidané hodnoty vlivem poklesu tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb, zapříčinil pokles přidané hodnoty na osobní náklady.

Modifikace pro zemědělské podniky přijímající dotace (pod účtem ostatní provozní výnosy jsou přijaté dotace a přijaté náhrady za pojištění firmy).⁶

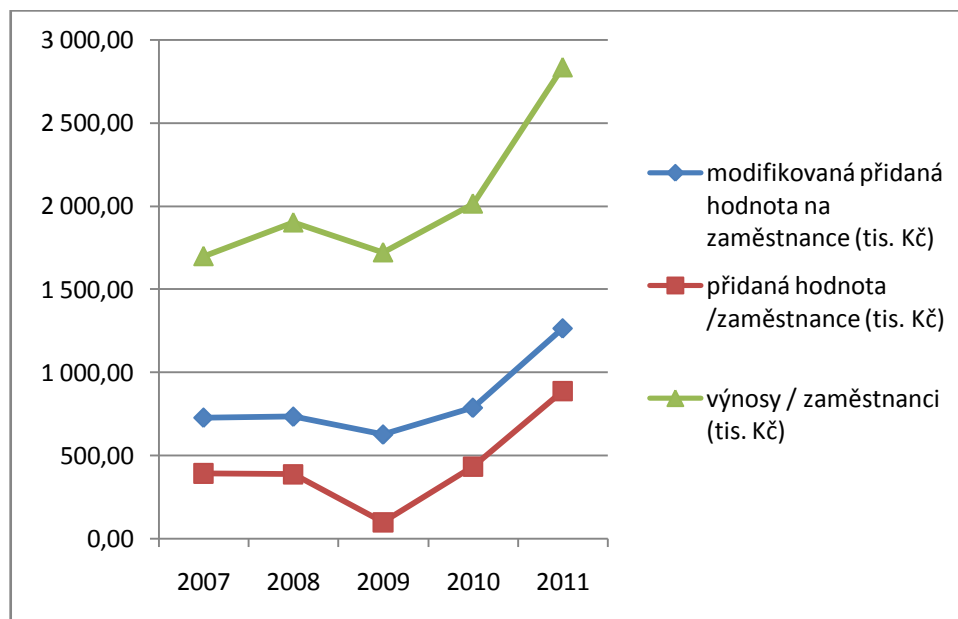
⁶ Čerpáno z vědecké monografie M. Novotné a T. Volka – Měření efektivnosti využívání výrobních faktorů v souvislostech

Tabulka 10: Modifikace přidané hodnoty na pracovníka

	2007	2008	2009	2010	2011
přidaná hodnota (v tis. Kč)	26 773	25 194	6 367	25 270	47 072
ostatní provozní výnosy (tis. Kč)	22 682	22 467	33 673	20 363	19 950
přepočtený počet zaměstnanců	68	65	64	58	53
modifikovaná přidaná hodnota na pracovníka (tis. Kč)	727,28	733,25	625,63	786,78	1 264,57

Zdroj: vlastní výpočty

Dle upravené tabulky č. 10 je viditelné, jak moc ovlivňují dotace hospodaření zemědělského podniku. Výše přidané hodnoty na pracovníka se takřka zdvojnásobily a největší rozdíl je viditelný v roce 2009, kdy podnik získal vysoké dotace a náhradu od pojišťovny. Ostatní hodnoty byly malé. Pokud by podnik nezískal dotace, tak by v roce 2009 byla přidaná hodnota na osobní náklady pouze 99,48 tis. Kč; ale jelikož podnik získával dotace a měl příjmy z pojištění, tak se přidaná hodnota na jednoho pracovníka zvýšila na 625,63 tis. Kč.

Graf 2: Vývoj produktivity práce na pracovníka

Zdroj: vlastní výpočty

Graf č. 2 představuje vývoj produktivity práce ve sledovaném období. Díky obrázku je možné porovnat, jak by vypadala produktivita práce na pracovníka z přidané hodnoty, z přidané hodnoty modifikované a z výnosů. Rozdíl mezi modifikovanou přidanou hodnotou a běžnou přidanou hodnotou tvoří přijaté dotace a příjmy z pojištění.

- **Vztah produktivity práce a průměrné mzdy**

Tabulka 11: Výpočet mzdové nákladovosti z průměrné mzdy a produktivity práce

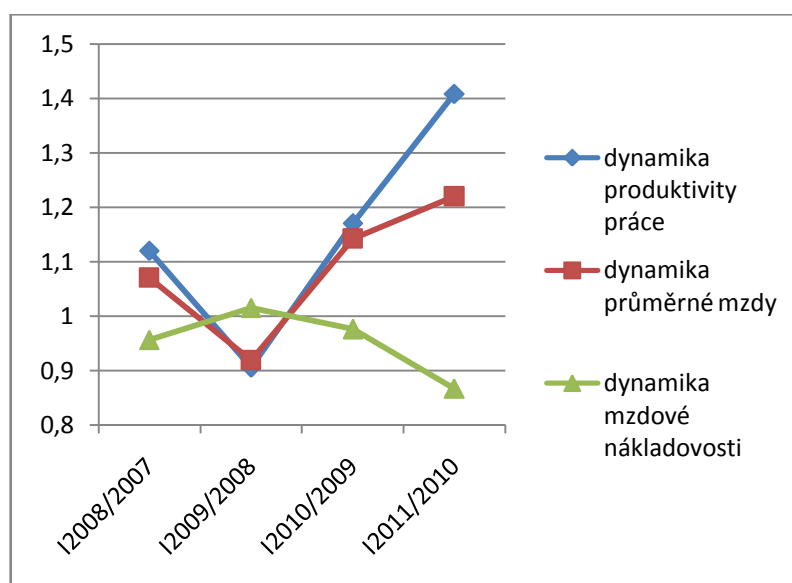
	2007	2008	2009	2010	2011
produktivita práce (tis. Kč)	1 698,16	1 901,43	1 721,13	2 014,98	2 836,26
průměrná mzda (tis. Kč)	347,91	372,40	342,26	390,95	476,98
mzdová nákladovost (Kč)	0,20	0,20	0,20	0,19	0,17

Zdroj: vlastní výpočty

Z tabulky č. 11 je vidět, že mzdová nákladovost ve sledovaném období postupně klesala. Při porovnání roku 2007 a roku 2011 tak mzdová nákladovost poklesla o 0,03 Kč, ve sledovaném období měla produktivita práce a průměrná mzda velice podobnou dynamiku růstu (viz graf č. 3).

V následujícím grafu je možno porovnat vývoj dynamiky růstu produktivity práce, průměrné mzdy, mzdové nákladovosti.

Graf 3: Dynamika produktivity práce, průměrné mzdy a mzdové nákladovosti

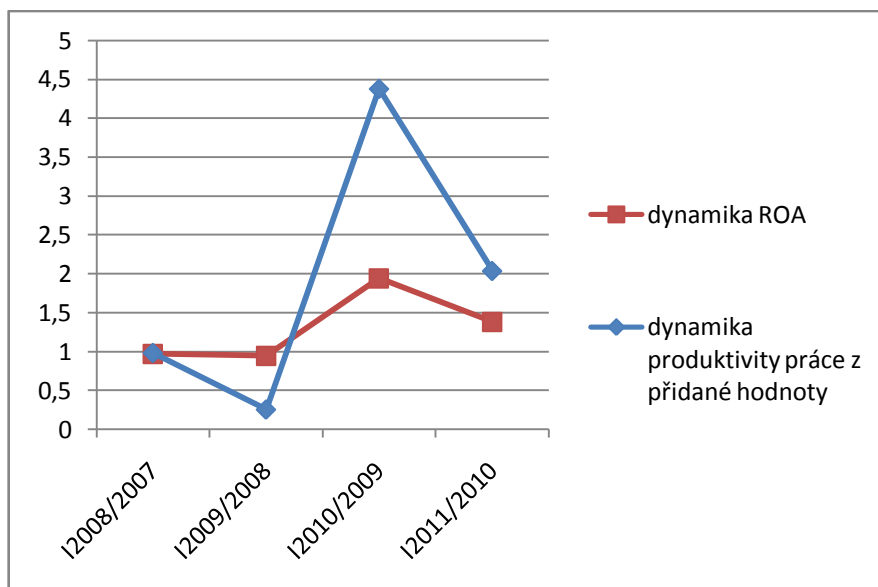

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 3 je vidět, že dynamika průměrné mzdy a dynamika produktivity práce byla velice podobná. Z hlediska požadavku růstu výkonnosti je snahou, aby dynamika produktivity práce byla větší než dynamika průměrných mezd. Dynamika produktivity práce byla větší v období 2007 – 2008, 2009 – 2010, 2010 – 2011; v těchto obdobích podnik zvyšoval svou výkonnost. V období 2008 – 2009 podniku rostla mzdová nákladovost, jelikož hodnota dynamiky produktivity práce byla nižší než dynamika

průměrné mzdy. Na základě hypotézy byla snaha prokázat propojenost produktivity práce a rentability. V následujícím grafu je vidět index rentability aktiv.

Graf 4: Dynamika produktivity práce a rentability aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

Dynamika rentability aktiv ve sledovaném období nejprve nepatrně klesla, v letech 2009 -2010 vzrostla na dvojnásobek a následně klesla o 50 % své hodnoty. Dynamika produktivity práce vypočtené z přidané hodnoty v letech 2008 - 2009 klesala a v následujícím období mnohonásobně vzrostla. V letech 2010 – 2011 klesla produktivita práce na polovinu předcházejícího roku.

Prokazuje se, že růst produktivity práce má pozitivní vliv na rentabilitu podniku..

4.2.1.2 Produktivita kapitálu

Pro výpočet produktivity kapitálu byl použit pouze dlouhodobý majetek hmotný a nehmotný, jelikož dlouhodobý finanční majetek nemá produkční schopnost.

Tabulka 12: Produktivita kapitálu

	2007	2008	2009	2010	2011
přidaná hodnota (v tis. Kč)	26 773	25 194	6 367	25 270	47 072
DM (bez DFM) (v tis. Kč)	56 843	62 628	66 711	65 505	79 241
produktivita kapitálu (Kč)	0,47	0,40	0,10	0,39	0,59

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 12 vyjadřuje, kolik přidané hodnoty připadlo na 1 Kč kapitálu. Hodnota dlouhodobého majetku ve vybraných 5 letech stoupá. Výrazný propad produktivity kapitálu byl v roce 2009. V tomto roce 1 Kč kapitálu vyprodukovala pouze 0,10 Kč, z důvodu nízké přidané hodnoty (zapříčiněné výrazným poklesem tržeb z prodeje výrobků a služeb).

4.2.1.3 Vazby mezi výrobními faktory

• Vybavenost práce kapitálem

Tabulka 13: Vybavenost práce kapitálem

	2007	2008	2009	2010	2011
DM (bez DFM) (v tis. Kč)	56 843	62 628	66 711	65 505	79 241
počet zaměstnanců	68	65	64	58	53
vybavenost práce kapitálem (v tis. Kč)	835,93	963,51	1 042,36	1 129,40	1 495,11

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 13 udává, kolik dlouhodobého majetku připadá na 1 zaměstnance. Kapitálová vybavenost ve vybraném podniku roste v celém období, to odpovídá tomu, že se podnik snaží modernizovat technické vybavení podniku. V roce 2007 na jednoho zaměstnance připadala vybavenost 835,93 tis. Kč. Z důvodu růstu v roce 2011 dosahovala vybavenost práce kapitálem 1 495,11 tis. Kč. V porovnání vybavenosti práce kapitálem roku 2007 a 2011 došlo k růstu ukazatele o 78 %.

• Kapitálový koeficient

Tabulka 14: Kapitálový koeficient

	2007	2008	2009	2010	2011
DM (bez DFM) (v tis. Kč)	56 843	62 628	66 711	65 505	79 241
výnosy (v tis. Kč)	115 475	123 593	110 152	116 869	150 322
kapitálový koeficient (Kč)	0,49	0,51	0,61	0,56	0,53

Zdroj: vlastní výpočty

Tabulka č. 14 vyjadřuje, kolik dlouhodobého majetku je potřeba k vyprodukování 1 Kč výnosů. Hodnota DM bez DFM v celém sledovaném období rostla. V roce 2009 ukazatel kapitálového koeficientu dosahuje nejvyšších hodnot, jelikož byly nejnižší výnosy za celé období, které byly způsobeny vysokým poklesem tržeb z prodeje výrobků a služeb, který byl částečně zkrácen ostatními provozními výnosy.

• **Koeficient práce**

Tabulka 15: Koeficient práce

	2007	2008	2009	2010	2011
mzdové náklady (v tis. Kč)	17 538	17 947	16 560	17 029	18 946
výnosy (v tis. Kč)	115 475	123 593	110 152	116 869	150 322
koeficient práce (Kč)	0,15	0,15	0,16	0,15	0,13

Zdroj: vlastní výpočty

Dle tohoto ukazatele je vidět, kolik mzdových nákladů na sebe váže 1 Kč výnosů. Nejvyšší hodnoty dosahuje v roce 2009, a to 0,16 Kč. Tento růst je způsoben poklesem výnosů a zároveň poklesem mzdových nákladů.

• **Pracovní intenzita**

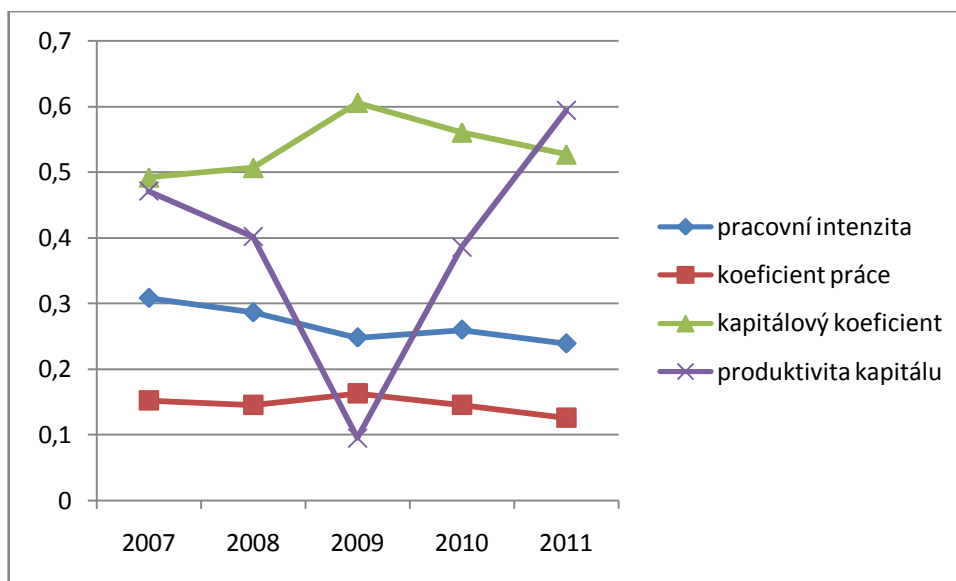
Tabulka 16: Pracovní intenzita

	2007	2008	2009	2010	2011
mzdové náklady (v tis. Kč)	17 538	17 947	16 560	17 029	18 946
DM (bez DFM) (v tis. Kč)	56 843	62 628	66 711	65 505	79 241
pracovní intenzita	0,31	0,29	0,25	0,26	0,24

Zdroj: vlastní výpočty

Ukazatel pracovní intenzity vyjadřuje, kolik mzdových nákladů připadá na 1 Kč dlouhodobého majetku. Z hlediska produkce a hospodárnosti je dobře, aby ukazatel klesal, což podnik splňuje v celém období z důvodu růstu dlouhodobého majetku. Za sledované období vzrostla hodnota dlouhodobého majetku o 22 398 tis. Kč.

Graf 5: Vývoj ukazatelů vyjadřujících vazby mezi výrobními faktory

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 5 je viditelný zrcadlový vývoj koeficientu práce a pracovní intenzity, tento trend způsobuje metodika výpočtu, kdy v obou případech jsou v čitateli mzdové náklady. Dále je znatelný opačný vývoj produktivity kapitálu a kapitálového koeficientu. Kapitálový koeficient je vypočtený z výnosů, produktivita kapitálu je z přidané hodnoty. V roce 2009 je znatelný propad přidané hodnoty z důvodu poklesu tržeb z prodeje výrobků a služeb. Výnosy obsahují přijaté dotace a náhrady od pojišťoven, proto je jejich hodnota stabilnější.

4.2.2 Poměrové ukazatele finanční analýzy

Aby podnik mohl dosahovat vysoké efektivity výrobních faktorů, musí být konkurenceschopný, mít dobrou platební morálku a dostát svých závazků. K těmto výpočtům byly použity poměrové ukazatele finanční analýzy. Hodnoty vypočtené těmito ukazateli je třeba porovnat v odvětví, v čase, abychom je mohli zhodnotit. V této práci jsou ukazatele zhodnoceny v čase, od roku 2007 do roku 2011.

4.2.2.1 Ukazatele rentability

Vybranými ukazateli rentability pro tuto práci jsou: rentabilita aktiv, rentabilita investovaného kapitálu, rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita tržeb a ziskové marže.

Jelikož se ukazatele rentability počítají ze zisku, jsou velice ovlivněné získáváním dotací. Proto u celkové rentability aktiv nejprve propočítám ukazatele rentability s tím, že podnik získá dotace, a následně upravím zisk bez započítání dotací.

• Rentabilita aktiv

Tabulka 17: Rentabilita aktiv (ROA) se získanými dotacemi i bez dotací

	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT (v tis. Kč)	9 630	9 151	8 636	17 347	28 269
aktiva (v tis. Kč)	138 756	136 331	136 154	140 768	165 573
ROA (v %)	6,94	6,71	6,34	12,32	17,07
přijaté dotace	20 408	19 321	20 652	20 078	19 690
EBIT bez přijatých dotací	-10 778	-10 170	-12 016	-2 731	8 579
ROA bez přijatých dotací (v %)	-7,77	-7,46	-8,83	-1,94	5,18

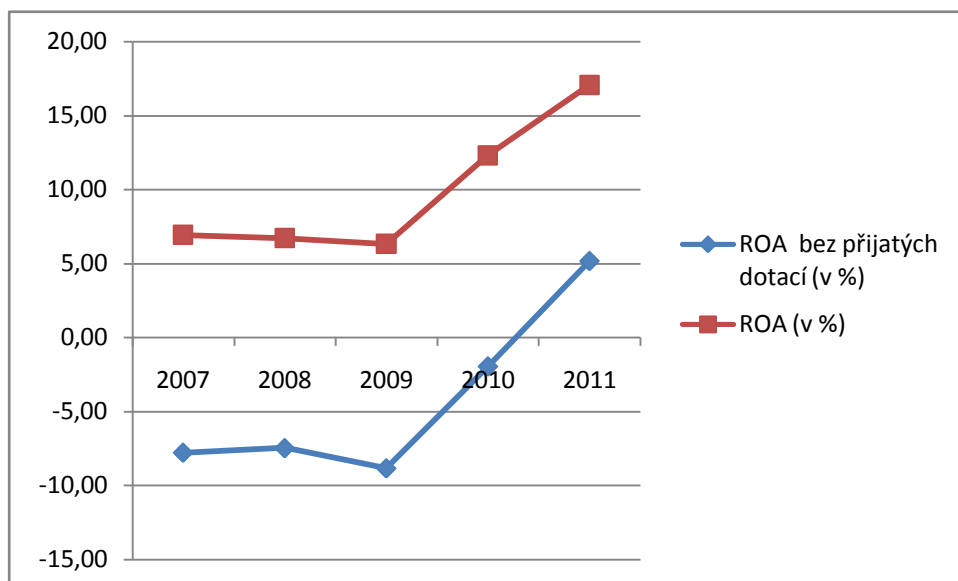
Zdroj: vlastní výpočty

Ukazatel rentability aktiv poměřuje zisk (před zdaněním a úroky) s celkovými aktivy. Ve sledovaném období můžeme vidět, že ukazatel nejprve klesal a v roce 2010 došlo k navýšení EBITu a tím se hodnota ROA zdvojnásobila. Čím je hodnota ROA vyšší, tím má podnik vyšší tempo rozvoje a vyšší využití kapitálu.

Úprava pro případ, že by podnik nezískával dotace:

Z tabulky je patrné, že kdyby podnik nezískával dotace, jeho rentabilita by byla až do roku 2010 v záporných hodnotách. Tento podnik je na přijatých dotacích existenčně závislý.

Graf 6: Ovlivnění rentability aktiv dotacemi

Zdroj: vlastní výpočty

• Rentabilita investovaného kapitálu

Tabulka 18: Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE)

	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT (v tis. Kč)	9 630	9 151	8 636	17 347	28 269
vlastní kapitál (v tis. Kč)	103 812	109 482	114 801	127 391	148 979
rezervy (v tis. Kč)	4 649	9 298	7 432	28	0
dl. závazky (v tis. Kč)	2 987	3 527	4 410	4 922	6 313
dl. bank. úvěry (v tis. Kč)	9 762	6 962	4 162	1 362	0
ROCE (v %)	7,94	7,08	6,6	12,97	18,2

Zdroj: vlastní výpočty

Ukazatel rentability investovaného kapitálu vyjadřuje, jaké výše hospodářského výsledku dosáhl podnik z 1 Kč investovaného kapitálu. Z tabulky je vidět, že v letech 2007 až 2009 docházelo k pozvolnému poklesu ukazatele. V roce 2010 skokově vzrostl, z důvodu růstu EBITu o 8 711 tis. Kč.. Hodnoty tohoto ukazatele jsou ovlivněny probíhající finanční krizí.

• Rentabilita vlastního kapitálu

Tabulka 19: Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

	2007	2008	2009	2010	2011
EAT (v tis. Kč)	7 183	7 040	6 550	13 798	22 796
vlastní kapitál (v tis. Kč)	103 812	109 482	114 801	127 391	148 979
ROE (v %)	6,92	6,43	5,71	10,83	15,3

Zdroj: vlastní výpočty

Ukazatel rentability vlastního kapitálu vyjadřuje, kolik z čistého zisku připadá na 1 Kč investovaného kapitálu akcionáři. Tento ukazatel je důležitý především pro akcionáře. Za sledované období vlastní kapitál narostl o 45 167 tisíc Kč. Čistý zisk v letech 2007 až 2009 mírně klesal a obrat nastal v roce 2010, kdy se čistý zisk zdvojnásobil a v roce 2011 se dále zvyšoval. Růst vlastního kapitálu byl skokový v roce 2011, kdy se navýšil o 21 588 tis. Kč, díky růstu zákonného rezervního fondu a výsledku hospodaření běžného účetního období.

• Rentabilita výnosů

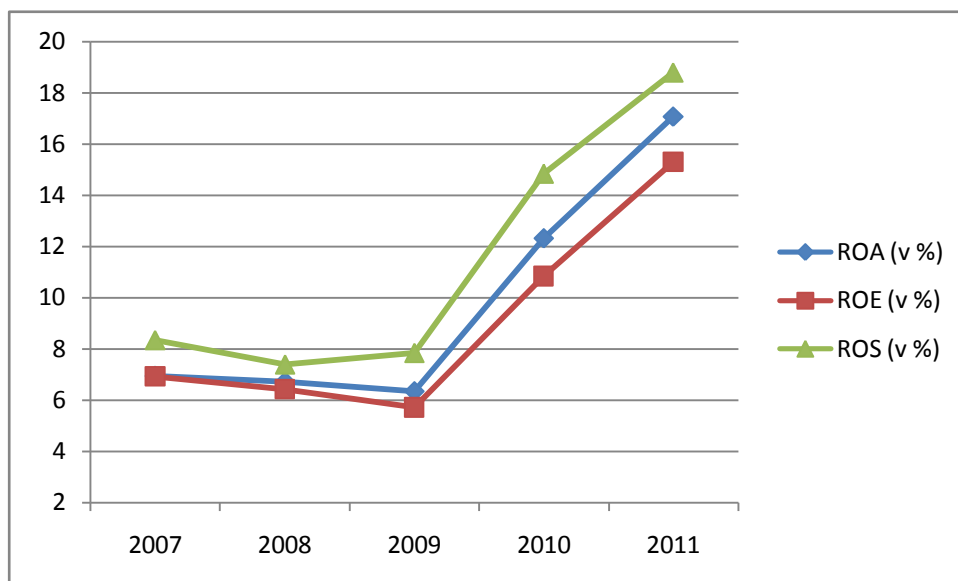
Tabulka 20: Rentabilita výnosů (ROS)

	2007	2008	2009	2010	2011
EBIT (v tis. Kč)	9 630	9 151	8 636	17 347	28 269
výnosy (v tis. Kč)	115 475	123 593	110 152	116 869	150 322
ROS (v %)	8,34	7,40	7,84	14,84	18,81

Zdroj: vlastní výpočty

Ukazatel nám říká, kolik čistého zisku připadá na korunu tržeb. Z důvodu, že zemědělský podnik přijímá dotace, byly použity výnosy, které lépe zobrazí skutečnost. V roce 2008 je vidět pokles rentability z důvodu poklesu EBITu oproti předcházejícímu roku. Nejvíce vzrostla rentabilita v roce 2011, kdy se zvýšila o 29 % oproti roku 2010. V roce 2011 došlo k růstu výnosů o 33 453 tis. Kč a zároveň došlo k růstu EBITu o téměř 11 000 tis. Kč.

Graf 7: Vývoj rentability ve sledovaném období

Zdroj: vlastní výpočty

Pro sledovaný podnik je rozhodující, že rentabilita od roku 2009 velice rychle roste, např. rentabilita vlastního kapitálu se od roku 2007 zvýšila o 8,38 %.

4.2.2.2 Ukazatele zadluženosti

U ukazatelů zadluženosti se budeme zabývat ukazatelem věřitelského rizika a ukazatelem úrokového krytí.

• Ukazatel úrokového krytí a věřitelského rizika

Tabulka 21: Ukazatel úrokového krytí a věřitelského rizika

	2007	2008	2009	2010	2011
ukazatel úrokového krytí	13,49	14,08	17,73	61,08	303,97
věřitelské riziko (v %)	25,18	19,69	15,68	9,50	10,02

Zdroj: vlastní výpočty

Ukazatel úrokového krytí říká, kolikrát ze zisku pokryjí nákladové úroky. Hodnota ukazatele pro vybraný podnik se zvyšuje pozvolna do roku 2009 a od 2010 roste skokově. Podnik se snaží nepůjčovat si více peněz a tím snižovat hodnotu nákladových úroků. Také dochází k růstu EBITu. V roce 2011 pokryje EBIT nákladové úroky téměř 304 krát, z důvodu růstu EBITu o 63 % vůči roku 2010 a poklesu nákladových úroků oproti předchozímu roku o 67 %.

Ukazatel věřitelského rizika udává poměr, jak velká je celková zadluženost podniku. Ve sledovaném období ukazatel postupně klesá, to vyhovuje současným akcionářům podniku, kteří preferují nízké riziko.

Ukazatele poměr vlastního kapitálu a celkových aktiv a ukazatel věřitelského rizika nám musí dát v součtu číslo 1.

4.2.2.3 Ukazatele likvidity

V práci zhodnotím ukazatele likvidity a to běžné, pohotové a hotovostní likvidity. Jelikož pro podnik je důležité, aby správně hospodařil s penězi.

Tabulka 22: Ukazatele likvidity

	2007	2008	2009	2010	2011
běžná likvidita	4,15	9,20	11,39	9,47	7,58
pohotová likvidita	2,64	5,85	5,64	5,28	4,51
hotovostní likvidita	0,89	3,41	3,58	2,49	2,21

Zdroj: vlastní výpočty

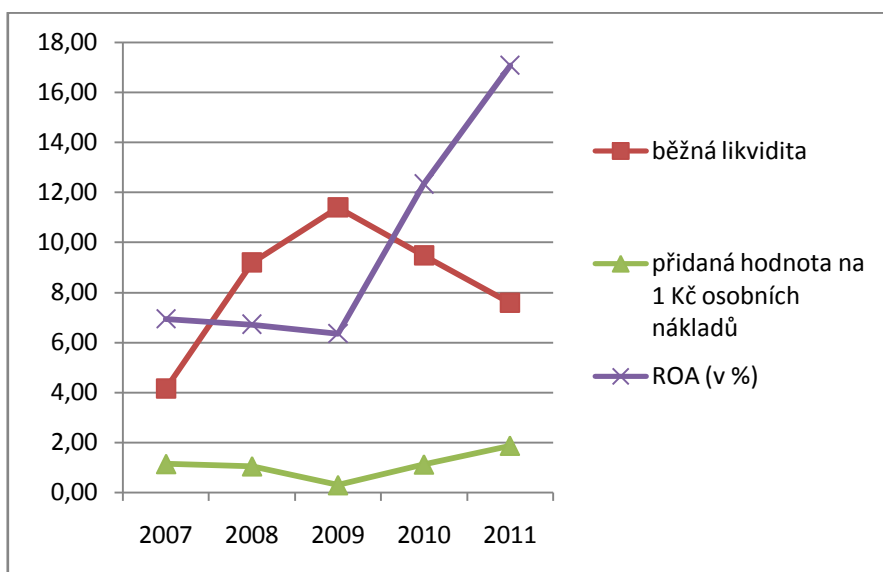
Z tabulky č. 22 vyplývá, že podnik nemá problémy s platební morálkou. Hodnoty, které vyšly, jsou výše, než určují dané standarty v literatuře (Kislingerová, 2010).

Podnik zbytečně drží hodně oběžných aktiv, která na sebe vážou peníze. Výsledná hodnota běžné likvidity je ovlivněná také tím, že je počítána k 31.12. V té době zemědělský podnik nakupuje zásoby a uskladňuje loňskou produkci, aby ji mohl prodat za vyšší cenu. Podnik by měl počítat svou likviditu častěji (např. každý měsíc), aby měl přehled o stavu likvidity a případně řešit vysoké hodnoty.

4.3 Posouzení dopadu změny ve využití výrobních faktorů na hospodářské výsledky podniku

V této části je snaha prokázat změny výrobních faktorů v podniku a změny hospodářského výsledku a jeho ukazatelů.

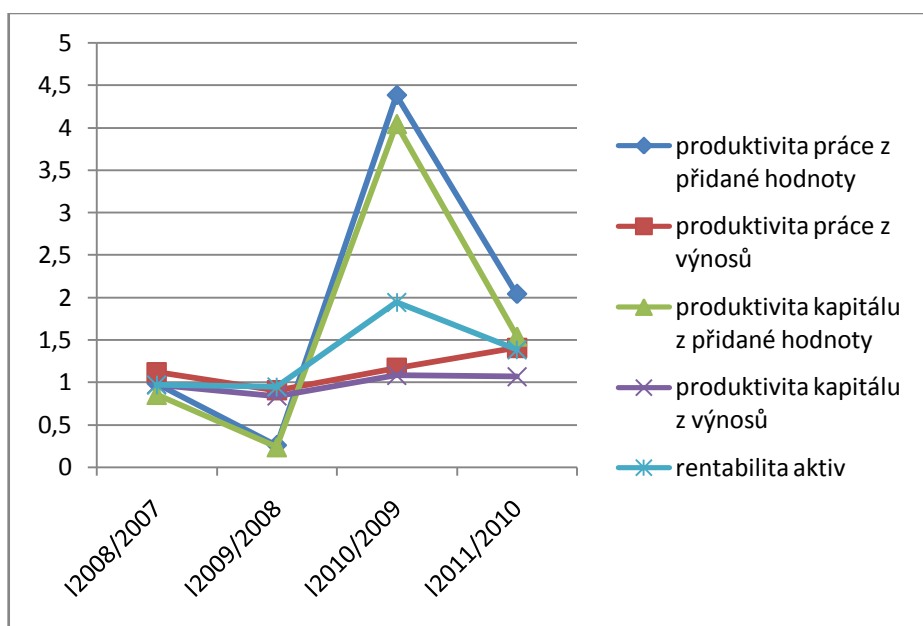
Graf 8: Vývoj rentability aktiv, likvidity a přidané hodnoty na osobní náklady

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu č. 8 je zobrazen vývoj rentability aktiv, běžné likvidity a přidané hodnoty na osobní náklady. Při růstu likvidity – podnik disponuje nadbytečným kapitálem – dochází k poklesu rentability. Z toho vyplývá, že podnik nevyužívá své veškeré možnosti. Důsledkem je pokles rentability a přidané hodnoty na osobní náklady. Při poklesu likvidity dochází k růstu ROA a přidané hodnoty na osobní náklady.

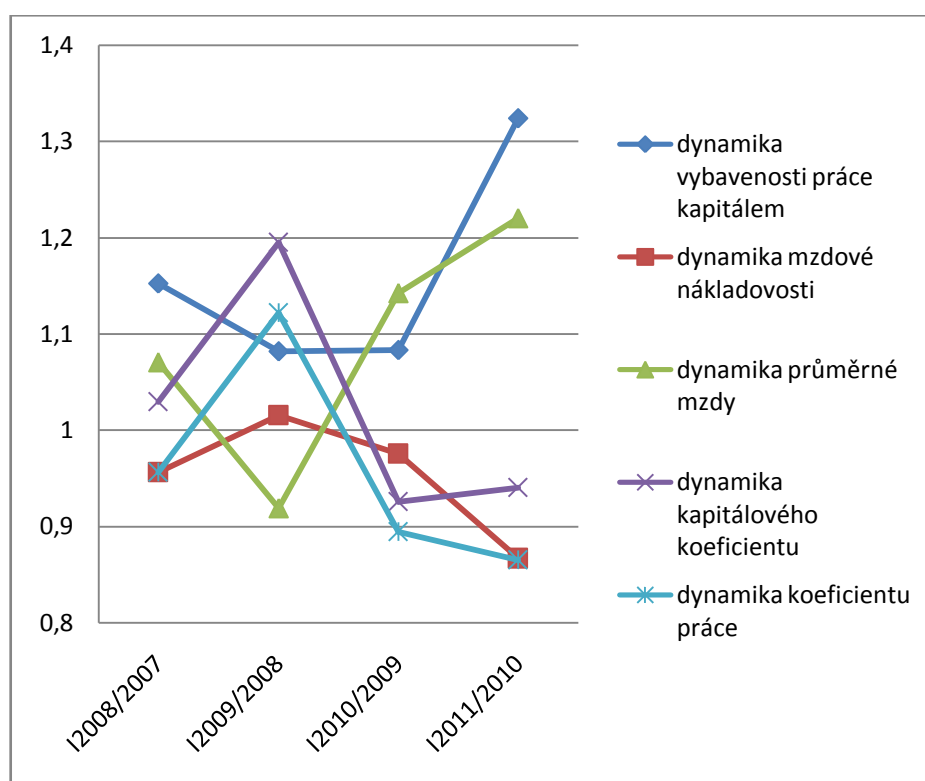
Graf 9: Dynamika produktivity práce, kapitálu a rentability aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

Dle grafu č. 9 je vidět, rozdíl mezi produktivitou vypočítanou z výnosů a z přidané hodnoty. Rozdíl mezi těmito křivkami tvoří přijaté dotace a náhrady od pojišťoven, které snižují nepřízeň zemědělství v našich podmínkách. Křivka rentability má stejné tendence jak křivka produktivity práce vypočtené z přidané hodnoty, když roste produktivita práce, dochází i ke zvýšení rentability podniku a naopak. Tímto se potvrzuje hypotéza, že je určitá závislost ve vývoji rentability a produktivity, přesněji produktivity vypočtené z přidané hodnoty.

Graf 10: Dynamika vybavenosti práce kapitálem, mzdové nákladovosti, průměrné mzdy, kapitálového koeficientu a koeficientu práce

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 10 je viditelná závislost mezi dynamikou vybavenosti práce kapitálem a dynamikou mzdové nákladovosti. Když roste vybavenost práce kapitálem, dochází k poklesu mzdové nákladovosti. Dále z grafu vyplývá, že dynamika koeficientu práce a kapitálového koeficientu měly stejné vývojové tendence. Přesně opačnou tendenci měla dynamika průměrné mzdy – když rostla průměrná mzda, nezávisle na tom docházelo k poklesu kapitálového koeficientu a koeficientu práce.

5 ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak vybraný zemědělský podnik využíval své výrobní faktory v letech 2007 až 2011, analyzovat vliv dotací na výsledek rentability podniku a naznačit jejich vliv na využívání výrobních faktorů ve vybraném zemědělském podniku.

V teoretické části byly charakterizovány obecně výrobní faktory a následně rozděleny podle podnikohospodářského a národohospodářského hlediska, byly znázorněny vazby mezi výrobními faktory s výpočtem jejich efektivnosti. V další části jsou teoreticky naznačeny poměrové ukazatele finanční analýzy, které hodnotí finanční stránku podniku. Posledním bodem teoretické části byla charakteristika dotační politiky České republiky. Zemědělství má díky svým specifickým velice nestabilní výsledek hospodaření. Z toho plyne závislost na získávání dotací, které jsou použity jako provozní či investiční zdroj financování podniku. Součástí je i předpokládaný vývoj agrární politiky v příštím období.

Na začátku praktické části byl zhodnocen vybraný zemědělský podnik, kterým je Agropol Mladá Vožice, a.s. Na základě teoretických znalostí bylo nejprve provedeno zhodnocení efektivnosti výrobních faktorů a zjištění závislosti mezi faktory.

Následně dle účetních výkazů a interních informací z podniku byla provedena krátká finanční analýza za účelem zjištění finanční stability podniku. V této části byla zhodnocena finanční stabilita pomocí ukazatelů rentability, likvidity a zadluženosti. Ukazatele rentability měly kladné hodnoty a vykazovaly růst (kromě roku 2009). Rentabilita je ovlivněna přijatými dotacemi, a proto byl proveden odečet dotací od EBITu. Bylo zjištěno, že pokud by podnik nepřijímal dotace, tak již neexistuje. Tento podnik je dotacích existenčně závislý, hodnoty jeho rentability by byly v záporných hodnotách. Ukazatel zadluženosti klesá, to odpovídá tomu, že podnik splácí půjčky a dále si nepůjčuje. Podnik nemá problémy se splácením svých závazků. Pro správné využití kapitálu je vhodné při financování podniku používat i cizí zdroje, které firmě pomáhají získat větší tržby. Ukazatele likvidity vykazují mnohem vyšší hodnoty, než je stanoveno v literatuře, a tím potvrdily domněnku, že podnik je likvidní. Vysoká likvidita mohla být zapříčiněna např. poklesem rentability podniku.

Doporučila bych lépe využít tyto peníze, např.: zúročit je na termínovaných vkladech, nebo na nějakém bankovním produktu, který je vysoce zúročen.

Pro zemědělský podnik je velice těžké předpovídat do budoucna. Jeho finanční situace je ovlivněna např. výkupní cenou (cena obilí se zvýšila během 3 let až o 70 %) a tím, zda stihne podnik prodat obilí do prosince daného roku, pokud ano je to zobrazeno ve výkazu zisku a ztráty pro daný rok. Pokud ale podnik nestihne včas prodat svou produkci do prosince, tak si zvýší tržby v následujícím roce, které zkreslí skutečný výsledek hospodaření tohoto roku. Podnik je také ovlivněn klimatickými podmínkami, je sice pojištěn, ale náhrady od pojišťovny nedosahují tržeb, které by podnik běžné z úrody získal.

Má hypotéza o tom, že hospodaření podniku je ovlivněno výkonností výrobních faktorů, se potvrdila (viz. str. 20) Dle uvedených údajů je patrné, že pokud rostou ukazatele produktivity, je s tímto růstem propojen i růst rentability podniku, tudíž také roste výsledek hospodaření podniku.

Souhrn

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak vybraný zemědělský podnik využíval své výrobní faktory v letech 2007 až 2011, analyzovat vliv dotací na výsledek rentability podniku a naznačit jejich vliv na využívání výrobních faktorů ve vybraném zemědělském podniku.

V teoretické části byly charakterizovány obecně výrobní faktory a následně rozděleny podle podnikohospodářského a národohospodářského hlediska, byly znázorněny vazby mezi výrobními faktory s výpočtem jejich efektivnosti. V další části jsou teoreticky naznačeny poměrové ukazatele finanční analýzy, které hodnotí finanční stránku podniku. Posledním bodem teoretické části byla charakteristika dotační politiky České republiky

Summary

The aim of this work was to determine how selected agricultural holding use of its factors of production in the period 2007-2011 to analyze the impact of subsidies on the outcome of the firm's profitability and indicate their impact on the use of production factors in the selected farm.

In the theoretical part were characterized by general factors of production and subsequently divided according to business economics and macroeconomic point of view, have shown links between production factors in the calculation of their effectiveness. The next section theoretically indicated ratios of financial analysis which assesses the financial aspects of the company. The last point of the theoretical part was characteristic of the subsidy policy of the Czech Republic.

Klíčová slova

Efektivnost, výrobní faktor, přidaná hodnota, dotace, práce, kapitál

Keywords

Efficiency, factor of production, value addend, grant, labor, capital

6 POUŽITÁ LITERATURA

1. HOLMAN, R.:Ekonomie. 5. Aktualizované vydání. Praha: C. H. Beck, 2011
2. KISLINGEROVÁ, E. a kol. Manažerské finance . 3. vydání. Praha : C.H. Beck, 2010
3. KLEIBL, J., DVOŘÁKOVÁ, Z., ŠUBRT, B. Řízení lidských zdrojů. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2001
4. Návrh nařízení Evropského parlamentu a rady o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) z 12.10 2011 - 2011/0282 (COD)
5. Návrh nařízení Evropského parlamentu a rady, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky z 12.10 2011 - 2011/0280 (COD)
6. NOVOTNÁ, MARTINA a TOMÁŠ VOLEK. Měření efektivnosti využívání výrobních faktorů v souvislostech: Vědecká monografie. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ekonomická fakulta.
7. SEDLÁČEK, J.: Finanční analýza podniku: 2. aktualizované vydání. ComputerPress, a. s. Brno, 2011
8. STŘELEČEK, F.; LOSOSOVÁ, J.; ZDENĚK, R., et al.: Vliv dotací na ekonomickou situaci českých zemědělských podniků: vědecká monografie. 1. vyd. vyd. Č. Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Ekonomická fakulta, 2009
9. SYNEK, M., KISLINGEROVÁ, E. a kol. Podniková ekonomika. 5. Přepřacované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2010
10. SYNEK, M.: Manažerská ekonomika. 5. aktualit. a rozš. vyd. vyd. Praha: Gradapublishing a.s., 2011
11. VOCHOZKA, M., MULAČ, P., Podniková ekonomika. 1. vydání, GRADA Publishing, a.s.
12. Vyhláška č. 500/2002 Sb.
13. Informace z Ministerstva zemědělství ČR
14. www.or.justice.cz

7 SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ a GRAFŮ

TABULKA 1: PRIMÁRNÍ UKAZATELE.....	31
TABULKA 2: UKAZATELE, POUŽITÉ PRO VYPRACOVÁNÍ PRAKTICKÝCH VÝPOČTŮ.....	33
TABULKA 3: MZDOVÉ NÁKLADY.....	37
TABULKA 4: VÝVOJ STRUKTURY DLOUHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU V LETECH 2007 - 2011.....	38
TABULKA 5: STRUKTURA OBĚŽNÝCH AKTIV V PODNIKU	38
TABULKA 6: PŘIJATÉ DOTACE V LETECH 2007 - 2011.....	39
TABULKA 7: DOTACE V ROCE 2011	40
TABULKA 8: PRODUKTIVITA PRÁCE	41
TABULKA 9: PŘIDANÁ HODNOTA NA 1 KČ OSOBNÍCH NÁKLADŮ	42
TABULKA 10: MODIFIKACE PŘIDANÉ HODNOTY NA PRACOVNÍKA	43
TABULKA 11: VÝPOČET MZDOVÉ NÁKLADOVOSTI Z PRŮMĚRNÉ MZDY A PRODUKTIVITY PRÁCE.....	44
TABULKA 12: PRODUKTIVITA KAPITÁLU	45
TABULKA 13: VYBAVENOST PRÁCE KAPITÁLEM.....	46
TABULKA 14: KAPITÁLOVÝ KOEFICIENT	46
TABULKA 15: KOEFICIENT PRÁCE	47
TABULKA 16: PRACOVNÍ INTENZITA.....	47
TABULKA 17: RENTABILITA AKTIV (ROA) SE ZÍSKANÝMI DOTACEMI I BEZ DOTACÍ.....	49
TABULKA 18: RENTABILITA INVESTOVANÉHO KAPITÁLU (ROCE).....	50
TABULKA 19: RENTABILITA VLASTNÍHO KAPITÁLU (ROE).....	51
TABULKA 20: RENTABILITA VÝNOSŮ (ROS).....	51
TABULKA 21: UKAZATEL ÚROKOVÉHO KRYTÍ A VĚŘITELSKÉHO RIZIKA	52
TABULKA 22: UKAZATELE LIKVIDITY	53

OBRÁZEK 1: PODNIK JAKO SYSTÉM.....	13
OBRÁZEK 2: PRODUKČNÍ FUNKCE.....	15
OBRÁZEK 3: DUPONTŮV DIAGRAM.....	20
OBRÁZEK 4: LOGO SPOLEČNOSTI.....	34

GRAF 1: PROCENTUÁLNÍ SLOŽENÍ OBĚŽNÝCH AKTIV V PODNIKU	39
GRAF 2: VÝVOJ PRODUKTIVITY PRÁCE NA PRACOVNÍKA.....	43
GRAF 3: DYNAMIKA PRODUKTIVITY PRÁCE, PRŮMĚRNÉ MZDY A MZDOVÉ NÁKLADOVOSTI	44
GRAF 4: DYNAMIKA PRODUKTIVITY PRÁCE A RENTABILITY AKTIV.....	45
GRAF 5: VÝVOJ UKAZATELŮ VYJADŘUJÍCÍCH VAZBY MEZI VÝROBNÍMI FAKTORY.....	48
GRAF 6: OVLIVNĚNÍ RENTABILITY AKTIV DOTACEMI.....	50
GRAF 7: VÝVOJ RENTABILITY VE SLEDOVANÉM OBDOBÍ.....	52
GRAF 8: VÝVOJ RENTABILITY AKTIV, LIKVIDITY A PŘIDANÉ HODNOTY NA OSOBNÍ NÁKLADY.....	54
GRAF 9: DYNAMIKA PRODUKTIVITY PRÁCE, KAPITÁLU A RENTABILITY AKTIV.....	54
GRAF 10: DYNAMIKA VYBAVENOSTI PRÁCE KAPITÁLEM, MZDOVÉ NÁKLADOVOSTI, PRŮMĚRNÉ MZDY, KAPITÁLOVÉHO KOEFICIENTU A KOEFICIENTU PRÁCE	55

8 SEZNAM PŘÍLOH

Výkaz zisku a ztráty k 31.12 2011

Rozvaha k 31.12 2011

Rozhodnutí o poskytnutí dotace:

- na plochu
- pěstování mezipločin

Výkaz zisku a ztráty
- druhové členění
v plném rozsahu
k 31-12-2011
(v celých tisících Kč)

IČ : 60850949
Název a sídlo účetní jednotky
Agrospol Mladá Vožice a.s.

Mladá Vožice 550
39143 Mladá Vožice

Označení a	T E X T b	Skutečnost v účetním období ř.	12-11		12-10	
			1	2	1	2
I.	Tržby za prodej zboží	01	981		995	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	917		930	
+	Obchodní marže	03	64		65	
II.	Výkony	04	125222		91015	
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	123340		86185	
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	-507		1569	
3.	Aktivace	07	2389		3261	
B.	Výkonová spotřeba	08	78214		65810	
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	09	64276		53251	
.2.	Služby	10	13938		12559	
+	Přidaná hodnota	11	47072		25270	
C.	Osobní náklady	12	25280		22675	
C.1.	Mzdové náklady	13	18946		17029	
.2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	216		216	
.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdrav. pojištění	15	6118		5430	
.4.	Sociální náklady	16	0		0	
D.	Daně a poplatky	17	1027		1027	
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	12565		11228	
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	4059		4319	
III.1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	3786		3698	
2	Tržby z prodeje materiálu	21	273		621	
F.	Zůstatková cena prodaného dlM a materiálu	22	1235		2437	
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	1081		1907	
2.	Prodaný materiál	24	154		530	
G.	Změna stavu rezerv, provozních opravných položek a komplexních nákladů příštích období	25	-28		-7404	
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	19950		20363	
H.	Ostatní provozní náklady	27	2790		2739	
V.	Převod provozních výnosů	28	0		0	
I.	Převod provozních nákladů	29	0		0	
*	Provozní výsledek hospodaření	30	28212		17250	

Označení a	T E X T b	ř.	Skutečnost v účetním období	
			12-11 1	12-10 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a vklady	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33	0	0
VII.1	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	0	0
2	Výnosy z ost. dlouhod. cenných papírů a podílů	35	0	0
3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	44	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opr. pol. ve finanční oblasti	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	15	16
N.	Nákladové úroky	43	93	284
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	51	161
O.	Ostatní finanční náklady	45	53	80
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-36	-187
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	49	5380	3265
Q.1.	- splatná	50	3989	2753
2.	- odložená	51	1391	512
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	22796	13798
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	55	0	0
S.1.	- splatná	56	0	0
2.	- odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	0	0
T.	Převod podílů na výsledku hospodaření společníkům	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období	60	22796	13798
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	28176	17063

Právní forma	akciová společnost
Předm.podnikání	zemědělská výroba
Sestaveno: 02-04-2012	<p style="text-align: right;">Agrospol Mladá Vožice a.s. Dubina 550 391 43 Mladá Vožice IČO: 60850949 DIČ: CZ60850949 -B-</p> <p style="text-align: center;">Podpisový záznam statutárního orgánu</p>

R O Z V A H A
v plném rozsahu
k 31-12-2011
(v celých tisících Kč)

IČ : 60850949
Název a sídlo účetní jednotky
Agrospol Mladá Vožice a.s.

Mladá Vožice 550
39143 Mladá Vožice

Označení		A K T I V A		řád.	Účetní období		12-11	12-10
a	b	c	1	2	3	4	Brutto	Netto
					Korekce	Netto		Netto
	AKTIVA CELKEM	001	280106	-114533	165573	140768		
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	002	0	0	0	0		
B.	Dlouhodobý majetek	003	202056	-114533	87523	73787		
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	0	0	0	0		
B.I.1.	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0		
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0		
3.	Software	007	0	0	0	0		
4.	Ocenitelná práva	008	0	0	0	0		
5.	Goodwill	009	0	0	0	0		
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0		
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0		
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný maj.	012	0	0	0	0		
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	013	193774	-114533	79241	65505		
B.II.1.	Pozemky	014	7833	0	7833	6942		
2.	Stavby	015	55519	-41466	14053	15916		
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	123434	-69036	54398	39311		
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0		
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	6988	-4031	2957	3318		
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0	0		
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	0	0	0	18		
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0		
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0	0		
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	023	8282	0	8282	8282		
B.III.1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	8076	0	8076	8076		
2.	Podíly v účetních jednot. pod podstatným vlivem	025	0	0	0	0		
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	206	0	206	206		
4.	Půjčky a úvěry-ovl. a říd. osoba, podstat. vliv	027	0	0	0	0		
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0		
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0		
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční maj.	030	0	0	0	0		

IČ : 60850949

Označení		A K T I V A		řád.	Účetní období		12-11	12-10
a	b	c			Brutto	Korekce	Netto	Netto
					1	2	3	4
C.	Oběžná aktiva	031			77948	0	77948	66875
C.I.	Zásoby	032			31548	0	31548	29555
C.I. 1.	Materiál	033			5641	0	5641	3153
2.	Nedokončená výroba a polotovary	034			12958	0	12958	12098
3.	Výrobky	035			5930	0	5930	7871
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036			6942	0	6942	6368
5.	Zboží	037			77	0	77	65
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038			0	0	0	0
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	039			138	0	138	216
C.II.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040			138	0	138	216
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	041			0	0	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	042			0	0	0	0
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a účastníky sdružení	043			0	0	0	0
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044			0	0	0	0
6.	Dohadné účty aktivní	045			0	0	0	0
7.	Jiné pohledávky	046			0	0	0	0
8.	Odložená daňová pohledávka	047			0	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky	048			23577	0	23577	19519
C.III.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049			13463	0	13463	12930
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	050			0	0	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	051			0	0	0	0
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a účastníky sdružení	052			0	0	0	0
5.	Sociální zabezpečení	053			0	0	0	0
6.	Stát-daňové pohledávky	054			3620	0	3620	911
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055			3932	0	3932	892
8.	Dohadné účty aktivní	056			310	0	310	330
9.	Jiné pohledávky	057			2252	0	2252	4456
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	058			22685	0	22685	17585
C.IV.1.	Peníze	059			15	0	15	24
2.	Účty v bankách	060			22670	0	22670	17561
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061			0	0	0	0
4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062			0	0	0	0
D.I.	Časové rozlišení	063			102	0	102	106
D.I.1.	Náklady příštích období	064			102	0	102	106
2.	Komplexní náklady příštích období	065			0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	066			0	0	0	0

IČ : 60850949

P A S I V A		Účetní období	
Označení	řád.	12-11	12-10
a b	c	5	6
	PASIVA CELKEM	067	165573 140768
A.	Vlastní kapitál	068	148979 127391
A.I.	Základní kapitál	069	49424 49424
A.I.1.	Základní kapitál	070	49424 49424
A.I.2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071	0 0
A.I.3.	Změny základního kapitálu	072	0 0
A.II.	Kapitálové fondy	073	0 0
A.II.1.	Emisní ažio	074	0 0
2.	Ostatní kapitálové fondy	075	0 0
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	0 0
4.	Oceňovací rozdíly z přecen.při přeměnách společ	077	0 0
5.	Rozdíly z přeměn společností	078	0 0
A.III.	Rezerv. fondy, neděl. fond a ost.fondy ze zisku	079	73759 61169
A.III.1.	Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	080	48698 36889
2.	Statutární a ostatní fondy	081	25061 24280
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	082	3000 3000
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	083	3000 3000
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	084	0 0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	085	22796 13798
B.	Cizí zdroje	086	16594 13377
B.I.	Rezervy	087	0 28
B.I.1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	088	0 0
2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	089	0 0
3.	Rezerva na daň z příjmů	090	0 0
4.	Ostatní rezervy	091	0 28
B.II.	Dlouhodobé závazky	092	6313 4922
B.II.1.	Závazky z obchodních vztahů	093	0 0
2.	Závazky - ovládající a řídící osoba	094	0 0
3.	Závazky - podstatný vliv	095	0 0
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení	096	0 0
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	097	0 0
6.	Vydané dluhopisy	098	0 0
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	099	0 0
8.	Dohadné účty pasivní	100	0 0
9.	Jiné závazky	101	0 0
10.	Odložený daňový závazek	102	6313 4922

IČ : 60850949

P A S I V A		Účetní období		
Označení		řád.	12-11	12-10
a	b	c	5	6
B.III.	Krátkodobé závazky	103	10281	7065
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	104	3290	2341
2.	Závazky - ovládací a řídicí osoba	105	0	0
3.	Závazky - podstatný vliv	106	0	0
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a účastníkům sdružení	107	253	200
5.	Závazky k zaměstnancům	108	2004	1050
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení	109	1202	579
7.	Stát - daňové závazky a dotace	110	2669	2015
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	111	0	0
9.	Vydané dluhopisy	112	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	113	863	880
11.	Jiné závazky	114	0	0
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	115	0	1362
B.IV.1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	116	0	1362
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	117	0	0
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	118	0	0
C.I.	Časové rozlišení	119	0	0
C.I.1.	Výdaje příštích období	120	0	0
2.	Výnosy příštích období	121	0	0

Právní forma	akciová společnost
Předm.podnikání	zemědělská výroba
Sestaveno: 02-04-2012	 <p>Agrospol Mladá Vožice a.s. Dubina 550 391 43 Mladá Vožice Podpisový záznam IČO: 60850949 DIČ: CZ60850949 statutárního orgánu -8-</p>

SZIF
Státní zemědělský intervenční fond

SZIF/2011/0465602_01

R-D

11F10219015483-S 200

Spisová značka (reg. číslo žádosti): 11/F1D/219/015483-S
Č.j.: SZIF/2011/0465602

AGROSPOL MLADÁ VOŽICE a.s. MLADÁ VOŽICE
Duželo: 25. 11. 2011
Č.j.: JS-49 Vyřizuje:

ROZHODNUTÍ

Státní zemědělský intervenční fond jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), rozhodl podle § 11 zákona a podle nařízení vlády č. 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých dalších podrobností, ve znění pozdějších předpisů, t a k t o:

Žadatel:

Obchodní firma:	Agrospol Mladá Vožice a.s.
Sídlo:	Dubina 550, 391 43 Mladá Vožice
IČ:	60850949
Bankovní spojení:	Komerční banka, a.s.
Číslo účtu:	9973920277/0100
Reg. číslo žadatele:	1000011798

se poskytuje jednotná platba na plochu v celkové výši 16.219.461,64 Kč pro rok 2011.

Odůvodnění:

Žadatel doručil Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (dále jen "Fond") dne 06.05.2011 věcně správnou a doloženou žádost o jednotnou platbu na plochu na zemědělskou půdu o výměře 3460,89 ha v souladu s nařízením vlády č. 47/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro rok 2011.

Žádost byla posouzena a vzhledem k tomu, že splňovala všechny náležitosti obsažené ve formuláři vydaném Fondem podle § 3 nařízení vlády č. 47/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a žadatel splnil podmínky pro obdržení platby podle § 4 nařízení vlády č. 47/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla žadateli Fondem přiznána jednotná platba na plochu v celkové výši 16.219.461,64 Kč pro rok 2011.

Z těchto důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je shora ve výroku uvedeno.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu zemědělství České republiky prostřednictvím správního orgánu, který toto rozhodnutí vydal, tj. Státní zemědělský intervenční fond, RO České Budějovice, Rudolfovská 80, České Budějovice, 370 21.

V Českých Budějovicích dne 22.11.2011

Ing. Jiří Chmel
ředitel RO České Budějovice

Spisová značka: 11/F1D/219/015483-A22

Č.j.: SZIF/2012/0129134

ROZHODNUTÍ

Státní zemědělský intervenční fond jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozhodl podle § 11 odst. 1 zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a podle § 4 odst. 2 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení“) t a k t o:

Žadatel:

Obchodní firma:	Agrospol Mladá Vožice a.s.
Sídlo:	Dubina 550, 391 43 Mladá Vožice
IČ:	60850949
Bankovní spojení:	Komerční banka, a.s.
Číslo účtu:	9973920277/0100
JI žadatele:	1000011798

AGROSPOL MLADÁ VOŽICE a.s. M. VOŽICE
Číslo: 2 04, 2012
Č.j.: 15 Vyřizuje:

se poskytuje dotace v rámci agroenvironmentálních opatření pro rok 2011 v celkové výši 308.479,80 Kč

z toho na:

- podopatření péče o krajinu titul pěstování meziplodin ve výši 308.479,80 Kč

Odůvodnění:

Žadatel doručil Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (dále jen „Fond“) dne 06.05.2011 žádost o poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření na:

půdní bloky (popřípadě na díly půdních bloků) 720-1100 0903/3 o výměře 4,35 ha, 720-1100 1903/1 o výměře 26,52 ha, 720-1100 4403/9 o výměře 87,36 ha s celkovou výměrou 118,23 ha v rámci podopatření péče o krajinu titulu pěstování meziplodin, na které žadatel plní podmínky podle § 11 nařízení. Výše dotace pro rok 2011 podle § 13 odst. 8 nařízení činí 308.479,80 Kč.

Žádost byla posouzena a vzhledem k tomu, že splňovala všechny náležitosti obsažené ve formuláři vydaném Fondem podle § 4 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a žadatel splnil podmínky pro poskytnutí dotace v rámci agroenvironmentálních opatření podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla žadateli Fondem přiznána dotace v celkové výši 308.479,80 Kč pro rok 2011 rozdělená takto:

titul pěstování meziplodin s výměrou 118,23 ha ve výši 308.479,80 Kč.

Přiznaná dotace v rámci agroenvironmentálních opatření je spolufinancována Evropskou unií. Z rozpočtu Evropské unie je poskytnuto 80 % z přiznaných finančních prostředků, z rozpočtu České republiky se poskytuje 20 % z přiznaných finančních prostředků.

Z těchto důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je shora ve výroku uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu zemědělství České republiky prostřednictvím správního orgánu, který toto rozhodnutí vydal, tj. Státní zemědělský intervenční fond, RO České Budějovice, Rudolfovska 80, České Budějovice, 370 21.

V Českých Budějovicích dne 17.04.2012

Ing. Jiří Chmel
ředitel RO České Budějovice